

Prezidentas išrinktas

Prezidentas
Dwight D. Eisenhower

Lenktynės į Baltuosius Rūmus, po lapkričio mėn. 4 d. rinkimų, pasibaigė gen. Eisenhowerio pergale. Nors balsų skaičiumas, išleidžiant laikraštį dar nebaigtas, bet elektorių skaičius jau yra toks, kad Eisenhowerio pergalė užtikrinta.

Eisenhoweris, visu balsų skaičiavimo metu, pirmavo. Ir dar tada, kai buvo aiškūs rezultatai tik keliose valstybėse, Eisenhoweris iš New Yorko tarė kelius žodžius į milijonus amerikiečių, laukiančių prie televizijos aparatų pranešimų. Jis pažadėjo sąžiningą darbą, išvairumą raudonųjų agentų ir visokių nenau-

demokratų Baltuosius Rūmus valdė 20 metų. Demokratų val-

Viceprezidentas
Richard M. Nixon

dymo metu raudonoji pabaisa užliejo milžiniškus pasaulio plotus. Mes su viltim žiūrime, kad respublikonas prezidentas pradės tą didįjį skriaudų atitaisymo žygį, kuris atneš laisvę ir mūsų kraštui.

Respublikonų prezidento atėjimas į Baltuosius Rūmus, po 20 demokratų valdomų metų, yra visos Amerikos tautos naujas posūkis. Bet tas naujas posūkis respublikonams uždeda ir didelius įpareigojimus. Naujų žygių laukia Amerikos tauta, jų laukia visos laisvės mylinčios tautos, jų laukiam ir mes, sve-tur įsikūrę lietuviai.

STUDENTŲ ŽODIS

Šios dienos Dirvos numeryje skaitytojai ras naują skyrį — "Studentų žodį". Dirvos redakcija, duodama vietos studentams, tikisi, kad tas puslapis bus lygiai įdomus studentams, lygiai ir mūsų studentijos stebėtojams.

"TĖVISKĖLĖ"

Šio mėnesio "Tėviskėlė" išeis lapkričio mėn. 20 d. — kariuomenės šventei paminėjimui.

DIRVA

THE FIELD

Išsigelbėjusio iš Rusijos žodis

Mūsų Šveicarijos bendradarbio

Lietuvių spaudoje neteko užtikti, kad būtų buvusi paminėta knyga, pro kurią negalima pra-eiti tylomis. Knyga išleista Pa-ryžiuje dar 1949 m., bet ji baig-ta rašyti Stockholme 1948 m. vasarą. Mes ją skaitėme pran-cūzų kalba, ji vadinasi "Echap-pé de Russie" (Išsigelbėjęs iš Rusijos). Jos autorius vadinasi Antoni Ekart. Kaip iš knygos turinio sužinome, tai esama Len-kijos žydo; išauklėto lenkų dva-sioje ir besijaučiančio tikru len-ku. Jis išėjęs inžinierijos moks-lus Šveicarijoje.

Kai Hitlerio kariuomenė už-puolė Lenkiją, Ekartas kartu su žmona pasitraukė į rytus, Sovie-tų Rusijos pasienį. Juk ten esą saugiausia, nes gi su Rusija esame pasirašę nepuolimo sutar-tį! Kokia gi buvo į rytus susi-grūdusiems pabėgėliams staig-mena, kai vieną gražią dieną jie pamatė atdardančius bolševikų tankus... Autorius grįžo į Lvo-va, o iš ten bandė smukti į Vil-nių, kurį jis įsiskaitė vadina Lietuvos sostine ir kur, kaip žmonės tuo metu kalbėjo, dar gyvenama "kaip prieš karą".

Vilniuje tuo metu gyvenęs jo dėdė, savo laiku profesorius Vilniaus universitete. Pirmas bandymas slapta pereiti į Lie-tuvą pasibaigęs nesėkmingai. Autorius su žmona suimami, bet kadangi NKVD dar nebuvo vi-siškai uždėjusi savo letenos ant Rytų Lenkijos, jie paleidžiami. Beje, rusų enkavedistai juos gerokai apvogė, apvalydami nuo vertingųjų daiktų. Ir antrą kartą jiems nepavykė iš Lydos pabėgti į Lietuvą, bet ir šį kartą jiems laimingai pasisekė išveng-ti suėmimo, įspaudžius NKVD karininkui į ranką auksinį laik-rodį. Kai Lydoje prasidėjusios masinės deportacijos į Rusiją, autorius 1940 m. kovo mėnesį trečią kartą bandė pasprukti į Lietuvą, tačiau prie pat sienos buvo užkultas sovietų sargybių ir suimtas.

Tolesnis Ekarto likimas toks: atskirtas nuo žmonos, jis nuteis-tas trims metams darbo stovyk-

los (tai buvusi negirdėta švelni-bausmė!) ir ištremtas į stovyk-lą Archangelsko gubernijon, Ru-sijos šiaurės. Kaip nuteistieji gyvena panašiose stovyklose, ne-tenka specialiai aprašinėti: mums lietuviams tai gerai ži-noma.

1942 m. pradžioje autoriui pa-vyksta iš stovyklos išsivaduoti, pasirėmus lenkų vyriausybės tremtyje susitarimu su Maskva, bet ir būdamas sąlygineje "lais-vėje", jis niekaip negalėjo susi-siekti su lenkų ambasada Rusi-joje, nes visi jo rašyti laišakai atsidūrė NKVD rankose. Kai netrukus Londono lenkų vyriau-sybės santykiai su Maskva pa-silijo, sovietų saugumas priver-tęs Ekartą pasidaryti jo šnipu ir išdavinėti lenkus. Tačiau jis ne-pakankamai stropiai ėjęs savo naujas pareigas, o kai NKVD sužinojo, jog jis keliems savo pažįstamiems prasiitaręs, esąs užverbuotas šnipu, jis už "vals-tybės išdavimą" 1943 m. rudenį vėl buvęs nuteistas 10 metų dar-bo stovyklos ir ištremtas į Kot-lą.

Naujoji ištėrimo vieta bu-vusi tikrai pereinamasis punk-tas, iš kur kaliniai buvę skir-tomi po gausingas šiaurėje esan-čias darbo stovyklas. Pabuvęs Kotloje trumpą laiką, autorius nuo nepakankamo maisto ėmęs silpti (kaliniai tokią būklę va-dinę "nokimu", t. y. kalnys da-rydavęsi mirties kandidatu), jam pavyko įsipaštyti ligoninėn. Nuo šio momento jo likima nu-lėmė kauniškiams gerai žinomas asmuo, būtent, daktaras Berge-ris (šios recenzijos autorius turi savo bibliotekoje gana retą lei-dinį, būtent, Lietuvos telefono abonentų 1939 m. knyga, kurią patikrinus patiriame, kad dr. Bergerio vardas buvo Benjami-nas ir kad jis buvo žydu ligoni-nės vidaus ligų skyriaus vedė-jas). Dr. Bergeris, bolševikų iš-tremtas per 1941 m. birželio siaubo naktis, pateko į Kotlą, kur ėjo gydytojo pareigas darbo stovykloje. Iš Ekarto knygos

sužinome, kad Dr. Bergeris kar-tu su apytikriai 800 pabaltiečių buvęs išsiųstas į rusų Kareliją, kur reikėjo išklampoti pėsčia per balas kilometrų kilometrų. Toje grupėje buvę daug senyvių žmo-nių, pats Bergeris tuo metu tu-rėjęs 60 metų amžiaus. Daug lietuvių kartu su Bergeriu buvę pasiūsti į stovyklą netoli Molo-tovsko, ties Archangelsku, kur sovietai statę naują jūrų bazę. Šiems darbams buvę naudojami tremtiniai iš Lenkijos ir Pabal-tijo. Bergeris kaip sionininkas buvęs nuteistas 10 metų. Molo-tovske kurį laiką buvęs inter-nuotas kažkoks NKVD karininkas, kuriam buvę pavesta trans-portuoti iš Karelijos į Rusijos gilumą 700 kalinių. Jie visi pa-kelyje sušalę, nes vagonai ne-buvę kurenami. Apkaltingas tar-nybinių apsilėidimų, karininkas kiek pabuvęs Molotovoško ligo-ninėje, bet greit vėl buvęs pa-leistas...

Ekartas savo knygoje labai šiltai atsiliepia apie daktarą Bergerį. Jo pagalba autoriui pa-sidarys ligoninės sanitaru ir tuo būdu patekęs į privilegijuotą kalinių kategoriją. Taip jis iš-gelbėjęs savo gyvybę. Dr. Ber-geris ypač stengėsis padėti kali-niams "iš Vakarų", t. y. iš Pa-baltijo, Lenkijos ir kitų sovietų naujai okupuotų kraštų. Gydy-tojas miręs Kotloje 1948 m. ba-landžio mėnesį.

Po kiek laiko Ekartas buvęs pasiūstas į stovyklą Pečorą. Čia ligoninėje jis susitikęs su lietu-viu gydytoju Gogeliu (vardo ne-mini, turbūt, šiauliškas gydyto-jas vardu Kazys, vidaus ir vaikų daktaras). Dr. Gogelis dirbęs ligoninėje, kuriai buvę pavesta tirti šiaurės klimato veikimą žmogaus organizmui. Apie to-lesnį Dr. Gogelio likimą knygo-jie nieko daugiau neberašoma. Toje pat stovykloje Ekartas susi-tikęs su lietuviškos kilmės so-vietų generolo Uborevičiaus duk-terim. Šis generolas 1938 m. bu-vo sušaudytas kartu su maršalu Tuchacevskiu ir lietuvių gene-rolu Putna.

1946 m. autorius buvęs atga-bentas į Maskvą. Mat, sovietų valdžiai rūpėjo po karo panau-doti inžinierius kalinius nuno-koto krašto atstatymo darbams. Maskvoje Ekartui pavyko kaipo lenkui išsigelbėti ir išvažiuoti į Lenkiją.

Tuo knyga baigiasi. Matomai, vėliau Ekartui pasisekė iš Len-kijos pasprukti švedijon, kur jis ir parašė sakytą knygą.

Ekartas priklauso tai nepa-prastai retai žmonių grupei, ku-riai pavyko išsigelbėti iš sovie-tinio darbo stovyklų pragaro. Iš jo knygos susidarome ne tik bendrą vaizdą apie gyvenimo sąlygas sovietų stovyklose, ku-riose kaipo bevaidžiai žūsta tūkstančiai mūsų tautiečių, bet ir sužinome apie vieno kito de-portuotojo likimą. Ypatingai pa-lankių aplinkybių dėka vienam kitam ištremtųjų pavyko per eilę metų išlaikyti gyvybę siaubin-gose darbo stovyklų gyvenimo sąlygose. Kai pagaliau Kremliaus vergų imperija žlugs, gal jiems bus lemta sugrįžti į Lietuvą. Šiuo tarpu gi Ekarto knyga yra baisus kaltinimo aktas prieš Kremlių.

Viator.

Taurans lietuvių jubiliejus

J. Kasmausko 70 metų gyvenimo ir 40 visuomeninio darbo sukaktis

Kada prieš tris metus pasie-kiau šį įvairų kraštą ir atsirado proga pamatyti vieną kitą lietu-vių koloniją, Bostono geležinke-lio stotyje, tarp kitų, mane su-tiko ir simpatiškas, intelligen-tiškas, dar niekad nematytas veidas. Žinojau, kad ten gyvena toks veikėjas Jonas Kasmaus-kas ir jį, iš mane pasiekusių darbų, vaizdavaus beveik toki, kokį tada ir pirmą kartą pama-čiau. Tai santūrus, giliai žvel-gias ir pilnas samojaus žmogus, kokių mūsų kraštas yra ne vie-ną išauginęs.

Štai lapkričio mėn. 8 d. Bos-tone Tautinės Sąjungos skyrus mini to tauraus lietuvių Jono Kasmausko 70 metų amžiaus ir 40 metų visuomeninio darbo su-kaktis. Tą dieną, Tautinės Są-jungos namuose, bus atidengtas jo biustas, kurį pas skulptorę Docienę užsakė to skyriaus na-riai.

Jonas Kasmauskas yra gimęs 1883 metais Beržėnų dvare, Saur-gėnų parapijoje. Visiems buvo ten ankšta, neperdaugiausia duonos, todėl Jonas ryžosi keltis už vandenį. Tėvas Leonas, pa-laidėjęs sūnį iki šiaulių plento, apkabinęs jam pasakė: sūnau, kur bebūsi ir kaip begyvensi, atminti, kad esi lietuvis! Tuos testamentinius tėvo žodžius Jo-nas nepamiršo. Ir jubiliejinis minėjimas Bostone tą Jono Kas-mausko lietuviškumo darbą, iš-varytą per savo turtingą gyve-nimą, išryškina.

Amerikos krantus Jonas Kas-mauskas pasiekė 1902 m. Tai gi, turėdamas 19 metų. Pradžią, kaip ir daugumai emigrantų, bu-ti sunki. Bet greit metė pirmą darbą — kaustęs arklus ir dar-bą susirado medicinos instru-mentų fabrike, 1919 metais jau ėmėsi iniciatyvos savo tokį fab-

riką įsteigti. Sumanymas pasi-sekė ir iki šiol taime darbe te-bedirba. Ne tik vadovauja savo fabrikui, bet yra ir konstrukto-rius ir įvairių patabulinimų iš-radėjas. Yra užpatentavęs per 200 atskirų išradimų ir tuo ine-šęs savo dalį į žmonijos pažan-gą. Jonas Kasmauskas 1908 m. vedė Barborą Petrutaitę. Išau-dino 5 vaikus. Žmona mirė 1948 metais.

Redakcijos paprašytas Dr. Brunonas Kalvaitis atsiuntė to-kių Jono Kasmausko apibūdini-mą:

"Nežiūrint, kad buvo užimtas įmonė, šeimoje ir kasdieniuose reikaluose, visuomenišką veiklą ir lietuvišką reikalą jam sto-vėjo pirmojo vietoje. Jis atvaži-avęs tuojau jungiasi į organiza-cinį darbą. Jona mes randame Didž. Lietuvos Kunigaikščio Vytauto draugijoje, vėliau Lie-tuvos sūnų pašalpinę draugijoje, Lietuvių Susiv. Amerikoje, Šv. Kazimiero draugijoje, Lietuvių Balso Draug., Amerikos Liet. Klube, S. andaroje, B.A.L.F., Amerikos Liet. Taryboje ir Amer. Liet. Tautinėje Sąjungoje, kaipo veiklų ir aktyvių narių. Per visą tą laikotarpį jis ėjo įvairiausias pareigas ir dalyvavo įvairiuose komitetuose. Jį randame ir laik-raščių steigėjų eilėse. 1913 me-tais jis įsteigė laikraštį "Atėi-tis". Visą veiklą jis rėmė stam-biomis sumomis ir nei vienas lietuviškas reikalas neapsiejo be Kasmausko veiklos ir piniginių paramos. Jis visur ir visada, kur tik atsiranda lietuviškas reika-las, jis tuoj po karo (1947) kai tik buvo galima civiliams vyk-ti, keliauja į Europą (Šveicariją, Belgiją, Olandiją, Daniją, Švedi-ją, Norvegiją, Angliją ir Pranci-ziją). Visur jis susirado var-gstančius lietuvius, visur juos pa-

PAASITARIMAI SU ST. LOZORAČIU

Senai numatytas VLIK pasi-tarimas su St. Lozoraičiu įvyksta šiomis dienomis. St. Lozorai-tis atvyksta į Vliko būstinę.

Pasitarimo svarbiausias rei-kalas: nustatyti VLIKo ir D. K. veiklos kompetenciją. Taip pat bus aptarta numatytoji suaukti konferencija ir kiti reikalai.

KARO INVALIDŲ REIKALU

Lapkričio 23 dieną, 1918 me-tais, buvo išleistas įsakymas Nr. 1 mūsų kariuomenei. Ta diena laikoma jos atgijimo diena. Gal ta proga, kaip ir perėjais me-tais, reikėtų prisiminti mūsų laisvės kovų karo invalidus. Jų, čia Amerikoje, esama apie 20, vi-si sužaloti (apie 70% darbingu-mo nustoje) suvargę, menkos sveikatos, sunkiai dirba dėl duo-nos kashno. Be to, viso dar ir kiek... pasėję...

Siūlau visiems geros valios lietuviams pasitarti su savo pro-tu ir širdimi, o gal ir su visais namiškiais, ir paguoti tuos in-validus, daugumoje savanorius ir Vyčio kryžiaus kavalierius...

Aukas geriausiai siūsti jų Cen-tro Valdybai (Br. Tvarkūnas, 4316 N. Franklin St., Philadel-phia, Pa.).

Buvęs Karo Invalidams šelp-ti komiteto pirmininkas
Lietuvoje
gen. V. Nagius-Nagevičius

rėmė, neįsiekdamas jokios rek-lamos, bet tiesdamas nuosirdžią pagalbą rankai. Jis atsigabena 15 šeimų ir daugiausiai tokių, kuriems buvo reikalingos sudė-ti pinigines garantijas ir kai kiti jau pagelbėti nebegalėjo.

Jo namai per visą jo gyveni-mą buvo prieglobstis visiems vi-suomenės veikėjams, o ypatingai kol buvo gyva jo gyvenimo palydovė.

Jo svečiai buvo: Dr. Jonas Ba-sanavičius, Dr. Alseika, Marty-nas Yčas, Jonas Vileišis, Mar-tynas Jankus, Brkaas, Povilas Zadeikis, Kun. Jonas Žilinskas, Skipitis, Kun. Kemešis, Mikas Petrauskas ir visa nesuskaito-ma eilė kitų garsių vyrų ir mo-terų, kurie iš Lietuvos ar kitų kraštų atvykdavo lietuvišką reikalą. Visi jie rasdavo pa-stogę, globą ir tikrą, nuosirdų vaišingumą.

Jo pagalba daugelis galėjo iš-eiti mokslus ir prasimušti į švie-sesnį gyvenimą.

Pagaliam, jo finansinės bei mo-ralinės pagalbos dėka Bostone buvo įkurti pirmieji Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos na-mai. Jonas visuomet siejo, kad priaugantis jaunimas netu-ri sąlygų veikti ir susirinkti, kur galėtų be karčiaminės nuo-taikos tarpti tikras lietuviškas menas ir lietuvišką kultūrą.

Suose namuose jau randa prie-globstį įvairūs jaunimo pasiro-dymai, paskaitos, skautų veik-la, iškilmingi posėdžiai, minėji-mai, sporto varžybos, scenos mė-gėjų parengimai ir kt.

Džiaugiasi Jonas Kasmauskas visa tai matydamas, o kai susi-rinkęs jaunimas užtraukia skam-bią sutartinę, iš jo kupinų džiaugsmo akių nubyrą lietuviš-ko džiaugsmo ašara. Tai mano vaikai...

Jonui Kasmauskui, sulauku-siam garbingos sukakties, visu-skaitytojų vardu siunčiame ge-riausius sveikinimus. Tegul ir tolimesnis jo gyvenimas ir dar-bas, bus mūsų visu pasididžia-vimas ir garbė. Tokių vyrų mums labai daug reikia ir tos organizacijos, kurios jų turi, ga-li jaustis paremtos tvirtais pe-čiais.

B. G.

Sukaktuvininkas Jonas Kasmauskas

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIUS, Inc. (Non-profit), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone: ENdriott 1-4486. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIUS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdriott 1-4486. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.00. Atek. Nr. kaina 10 centų.

KAS ir KUR

• Spalio 25-26 d. Londone įvyko Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovų suvažiavimas. Šiuo metu sąjungai priklausė 1500 narių, gyvenančių įvairiose Anglijos vietose.

• Sveicarijos Lietuvių Bendruomenės valdybą sudaro: Jonas Stankus — pirmininkas, Elena Vaitkevičiūtė — vicepirmininkė, Antanas Paulaitis — sekretorius ir kasininkas.

• Vokietijoje užsieniečių spaudos paroda buvo suruošta Muenchene. Joje buvo išstatyti Centro-Rytų Europos Laisvosios Spaudos Sąjungai priklausiančių 13 tautybių, 29 įvairiomis kalbomis leidžiamų laikraščių, ir visa eilė kit. leidinių. Lietuvių skyrius, kurio paruošimu rūpinosi "Tremties" redaktorius S. Miglinas, buvo pats turtingiausias. Jame buvo išstatyti VLEKO memorandumų rinkinys, ELTOS, PLB Vokietijos krašto valdybos biuleteniai ir "Tremties" leidiniai.

• Berta Vaišnorienė, 74 metų, kilusi iš Kaukėnėlių prie Tilžės, pastaruoju metu gyvenanti Hamburge, iškėlė už arabų šeicho milijonieriaus Ibrahim Khalilio, kuris pas ją anksčiau nuomavo kambarį.

• Mirvos redakcija gavo pamintį Vlodo Butėno eilėraščių rinkinį "Nuėję plotai". Tai nedidelė, 32 psl. knygelė, išleista rankraščio teisėmis 200 egz.

• Vykdomosios Tarybos Informacijos Tarnyba įsigijo tiek plokštelių, tiek magnetofono juosta lietuviškų melodijų varpų muziką ("Marija, Marija", Biržų Radvilų chorą, "Lietuva brangi", Vilniaus Aušros Vartų

giesmę "Skaisčiausioji, gražiausioji", Mažosios Lietuvos giesmę "Pranašai Didis" ir pertraukos signalus "Lietuva brangi" ir "Lietuviai esame mes gimę"). Varpų muzika yra originalinė Karo Mozėjaus Kaune.

• Spalio mėn. 25 d. Esslingeno, Vokietijoje, įvyko Baltų Tarybos posėdis, kuriame iš lietuvių pusės dalyvavo Vykd. Tarybos nariai K. Zalkauskas, Dr. P. Karvelis ir M. Brakas. Pasikeista informacijomis ir kai kuriais einais reikalais susitarta dėl bendros Baltijos Tarybos laiksenos ir dėl bendrų žygių.

• Studentų Sąjungos sekretorius — Danutė Kamarauskaitė atsiuntė redakcijai padėką, už parodytą dėmesį nagrinėjant studentijos klausimus.

• Anglijoje, pavasarį įvykusiam muzikos konkurse, kuriame dalyvavo akordeonistas J. Kulvietis, laimėjo pirmąją vietą. Dabar J. Kulvietis jau koncertavo BBC radiofone. Dalis atliktų kūrinių įrašyta į plokšteles.

• Kultūriniam tikslui yra labai reikalingi nauji laiksliai (laiksliai) aps. gyvenimu šiuo ar tuo susiję atvaizdai, kaip štai: Papildęs miestelio, tolimesnių bei artimesnių jo apylinkių, net smulkių vietovių ar vienietų nuotraukos. Taip pat Papildę gyvavusio organizacinio, bažnytinio, mokyklinio ir šiaip jau betkokių viešojo gyvenimo švenčių, iškilmų, minėjimų, atskirų grupių susibūrimų, pramogų ir t.t. fotografijos. Turintieji šios medžiagos, maloniai prašomi ją už pagel-daujamą atlyginimą perleisti arba nors trumpam laikui paskolinti, atsiunčiant šiuo adresu:

Seniausias ir gražiausias ilius truotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius

A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00

Susipažinti siunčiamas dovanai.

6755 So. Western Ave.

Chicago 36, Ill.

SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

SPORTININKUS I CHICAGĄ Palydint

Lapkričio 8-9 d., Clevelando LSK žaibo sportininkai ir sportininkės rengia išvyką į Chicago, kur bus tenyškų lietuvių sporto klubų svečiai. Žaibo vyrai numato sužaisti krepšinį ir stalo tenisą su Perkūnu ir Gintaru, o tinklinį su Lituanica ir Gintaru, tuo tarpu kai merginos savo bendrininkėmis turės Gintaro ir Perkūno tinklininkes bei stalo tenistes.

Tenka apgailestauti, kad Chicago merginoms neįstengė sudaryti nei vienos krepšinio komandos, ko pasekoje iš varžybų programos iškreinta mergaičių krepšinis ir žaibo krepšinininkės turi pasilikti namie. Tai yra tikrai liūdnokas reiškinys, kad didžiausiam lietuvių centre, kur susitelkęs toks gausus būrys jaunimo, per metus nepajėgia sudaryti nei vienos mergaičių krepšinio komandos. Juk pravartu prisiminti, kad lietuvaitės krep-

šininkės, sekamos vyrų pavyzdžiu, irgi buvo pasiekę Europos krepšinio viršūnes, laimėdamos Europos vicemeisterio titulą, 1939 metais Romoje. Taigi krepšinio tradicijos mūsų mergaitėms tremtyje turėtų būti irgi nesvetimos.

Žaibo vyrų krepšinio komandos pagrindą šį kartą sudaro jauniai, kadangi dauguma ankstesniųjų žaidėjų atlieka karinę prievolę, todėl nesitikiama, kad jie sudarytų didesnę pavojų tokiems seniams vilkams, kaip perkūniečiai, nors prieš gintaričius dar gali ir labai kietą būti kietas riešutas čikagiečiams, nors ir pastarųjų žemėje. Mergaitės tinklininkės, kurios pasakutiniuoju metu daugiausia treniruojausi krepšinį, nesitikiama, kad pasirodytų augščiau savo vidutinės formos.

Bene didžiausią pavojų Chicago tvirtovei sudarys žaibo stalo tenisistai bei tenisistės, dalyvaujant J. Nasvyčiui ir K. Laikūnienei.

VILTIS
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!
ISTOK!
VILTIES
DRAUGIJA

Kam Nepriklausoma Lietuva yra tikslas, visi skaito

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba, apjungianti įvairių politinių pažiūrų bei partijų ir visokių religinių bei nereliginių įsitikinimų lietuvių bendrą tikslą: Lietuvių tautos progresas ir Lietuvos Nepriklausomybė.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA sprendžia neišspręstus Lietuvos ateities klausimus bei aktualias problemas, daugiausia rašo apie gyvenimo ir įsikūrimo sąlygas Kanadoje ir kituose kraštuose.

N. L-VOS kaina: Kanadoje \$5.00, visoje Amerikoje \$5.00 ir kitur \$6.00.

Adresas: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Naujai atvykę "N. L." gauna barginą ligi uždirba.

IŠ WATERBURIO

Spalio 26 d. įvyko gausus ALTS-gos Waterburio skyriaus susirinkimas, kuris praėjo darbingoje nuotaikoje. Apsvarstyta visa eilė aktualių gyvenamojo momento klausimų, kaip ALB Bendruomenės, lietuviškos mokyklos, tautinės spaudos, veiklos pagyvinimo ir kt.

Bendruomenės reikalų pasiskaita ir toliau AL Bendruomenę aktyviai remti. Kilę veltiniai nesusipratimai bei nesklaidumai, nuo pat ALB apylinkės steigimojo susirinkimo, tikimasi, kad pagaliau išsilygins ir AL Bendruomenės apylinkė užims jai prideramą vietą kolonijos gyvenime.

Susirinkime įdomiausi ir li-tuanistikos mokymai, kad jauniosios kartos švietimas ir auklėjimas lietuviškoje dvasioje nebūtų aplėistas. Tuo tikslu įdomiausi, su kokiais sunkumais lietuviškos mokyklos susiduria.

Waterburiečiai gyvai domisi ir savos spaudos reikalais. Tie reikalai buvo iškelti ir šiame susirinkime, tačiau nuodugniai tai nutarta apsvarstyti sekančiame

NAUJOS PLOKŠTELES

Kiekvienos plokštelės kaina \$1.75, gi siunčiant paštą po \$2.00. Užsakymus siųskite:

Leidykla PASVAISTĖ tik ką išleido dvi naujas, **Broniaus Budrindo Vyrų Kvarteto** (Detroit, Mich.) įdainuotas, patefono plokšteles: **SAUKSMAS / ALUTIS** ir **TĖVYNEI / SUBATOS VAKARELĖ**.

PASVAISTĖ
560 Grant Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.

Dabar tai galva irgi sutiko tą tėti, tegu tik aš nešiu ryšulius į viršų. Tą aš ir dariau, atgaudamas taip priprastą šilumą, kuri nuolat augo, kol vėl išsilaužė į paviršių prakaito pavidale, lygiai kaip tada, traukiant vežimą. Kai buvau pasiėmęs ant paties paskutinį ryšulį, tai ir Brimerbergis baigė raišioti visas virves.

— Ačiū! Ir sudiev!

Brimerbergis neatsakė. Jo ranka išsiritė iš manaus lyg nysyva. Kai aš lipau laiptais augštyti, jis geliai pasakui mane, permetęs virves per ranką, kaip žvejys tinklus.

— Dabar nebūtų pro šalį išgerti porą stiklų karštos arbatos, — tarė jis vieton labo vakaro, įėjęs į kambarį, į ką krikštamočia maloniai atsakė: — O, prašau! Sėskit prie stalo.

Tu jau sėdėjai ir buvai padėjęs šale duonos lėkštės ką tai stipresnį. Tai pamačius, Brimerbergio apkirptieji ūsai užsiritė, kaip žuvies pelėkai. Tuo pat momentu tu pasiskubinai pasakyti: — Na, tai į tą laimingą atvykimą!

Tu pripildėi stiklų šermukšnių degtinės ir pilniausį padėjai svečiui. Mes sudaužėm.

— Tai jau prašosi kito! — sušuko Brimerbergis, trukšmingai išpušęs kvapą, pasmeigęs šakute visą kotletą — iš viso ten nebuvo du — ir ėmė čėpsėti kaip paršas, jei nepasakius daugiau.

susirinkime. Artimiausioje veikloje numatoma suruošti viešą kultūrinį rengimą, jei sąlygos leis, dar prieš Kalėdas.

Susirinkimui pirmininkavo ir dienotvarkėje daug aktualių patiekė ALTS vietos skyriaus pirmininkas A. Koncė. Praeitą pikeniką apyskaitą ir bendrai skyriaus finansinę apžvalgą patiekė ponis A. Colney.

Lapkričio 2 d. bendruomenės apylinkė suruošė tautos dainiaus Maironio-Mačiūlio minėjimą. Tai bene pirmas pozityvus bendruomenės viešas pasirodymas, kuris kolonijoje įvertintas teigiamai. Apie Maironį paskaitą skaitė iš New Yorko atvykęs J. Brazaitis. Prelegentas tikrai jautėsi savo vietoje, pasirinkdamas šią temą.

Bendruomenės apylinkės valdybai linkėtina, po bergždžių bei ilgų savitarpio ginčų ir nesutarimų, išeiti į platesnius darbo laukus, pasirenkant veiklos sritis, kurios visus jungia, kaip šį, o ne skiria.

IŠ DETROITO

Detroito surinkta \$3238

Ivykusioje Detroito viešojo rinkliavoj spalio 4 d. 1952 m., rinkdant vėliau ketatą dolerių gautų aukų, iš viso buvo surinkta 3238.38 dol. Išlaidų padaryta 38.90 dol. Tokiu būdu į centrą yra pasiųsta 3199 dol. ir 48 ct.

Šia proga dėkojam visiems rinkėjams ir aukotojams, tik kurių pagalba buvo galima sudaryti šią gražią pinigų sumą.

Taip pat dėkojam viešosios rinkliavos garbės komitetui, parapijų klebonams, Amerikos Lietuvių Radio Balsui, American Lithuanian Melodies, gerbiams kalbėtojams, ir lietuviškų laikraščių redaktoriams, kurie skyrė vietos rinkliavos reikalui.

BALF 76 sk.

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Steigiamasis susirinkimas įsteigtų Lietuvių Studentų Sąjungos skyrių Detroito įvyks 1952 m. lapkr. 9 d., 12:00 val. dienos buv. Lietuvių Salėje, III augšte. Prašomi dalyvauti visi Detroito lietuviai studentai.

Iniciatoriai

Patark kalmynui
prenumeruoti
DIRVĄ

TERRA PRADĖJO ŽIEMOS SEZONĄ

Prieš porą dienų knygų leidykla "Terra" išleido Liudo Dovydeno romaną "Broliai Domeikos" ir Guy de Maupassant novelių knygą "Karoliai", kuriomis pradėjo rudens ir žiemos sezoną. Abi knygos įdomios ir vertingos. Pirmoji yra laimėjusi Lietuvoj valstybinę literatūros premiją, puikl mūsų kaimo buities vaizdavimu, aktualiu mūsų visuomenę tebedandčių blogybių — tarpusavių vaidų, nesantaikų ir skundų — iškilimu; antroji yra didžiojo prancūzų novelisto Guy de Maupassant novelių rinkinys, kuriame kiekviena novelė — tai šedėvas pasaulinė literatūroje.

Tolimesniame šios žiemos sezono plane yra Marius Katiliškio naujausioji knyga "Užuovėja", Antano Skėmos "Sventoji Inga" ir "Čelesta" ir Kazio Binkio poezijos knyga "Lyrika". "Užuovėja", "Sventoji Inga" ir "Lyrika" jau spaudoje. Prieš Kalėdas ar po Kalėdų leidykla numatys duoti tris knygas mūsų jaunimui: L. Dovydeno "Naktis po Grigo Ratais" su dail. V. Igno darbais, tolimojo oriento pasakas "Verkiantieji gluosniai", su dail. A. Kurausko darbais, ir pasakų rinkinį "Sidaibinis lietus" su dail. R. Viesulio iliustracijomis ir apipavidalinimu.

Velykiniam sezonui leidykla turi Jurgio Savickio "Žemė dega", J. Aisčio poezijos rinkinį ir jo "Apie laiką ir žmones" ir Albert Camus romaną "Svetimšalis".

KALEČINES ir NAUJŲJŲ METŲ sveikinimo atvirutes,

dail. PAULIAUS AUGIO

darbo,

užsisakykit Dirvoje. Viena dėžutė — 12 atviručių su vokais — tik \$1.00.

Siųskit \$1.00 ir tuoj gausit atvirutes

DIRVA,

6820 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio

KAIP MES APLEIDOME NAMUS

JANIS JAUNSUDRABINŠ

Romano — kronikos "Aš pasakojau savo žmonai" fragmentas

Vertė EMILIS SKUJENIEKAS

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

Ji atidarė ir uždarė langą taip pat veltui, kaip ir visus kitus kartus. Aš irgi kažin kelintą kartą norėjau lipti žemyn pasižiūrėti, ar jūs tuo tarpu nesate jau įvažiavę, ar ką, kai kiauurai per visą namą sudundėjo arklio kanopos ir vežimo ratai, bildėdami ant apvalių akmenų, kuriais buvo išgrįstas tunelis nuo gatvės iki kiemo, tiesiog po krikštamočios butu.

— Tai jie, — sušukau ir bėgau laiptais žemyn.

Kol nulipau, tu jau buvai įėjus į laiptinę, kur melsvai uždengta lempa nuo lubų metė smėklišką šviesą. Aš pradžioje bijojau, kad tu manęs galėtum išsigąsti, bet tu visai linksmai susikau:

— Labas vakaras, krikštamė!

Ir pabučiavai man ranką.

Tik tai kai aš prabilau, tu lyg atsi-peikėjai ir išsigandai. Besigrumdama

su savo bėdomis, tu visai buvai užmiršusi, kad krikštamėvas jau nuo rugpjūčio mėnesio išėjusi Miško kapuose, ir tai buvo tik tai jo lukštas, kurs tave čia pasitiko.

Aš buvau jau gerokai atkūtes, galėjau eiti ir kopti laiptais. Tau skubiai reikėjo apsivilkti kokią nors sausą drabužį.

Išėjęs į kiemą iškart mačiau tiktai juodą tamsą. Tada prieš mane, lyg iš uždangų, išsivyniojo arklio nugara — prieš pat akis. Augštai danguje kyšojo lankas. Kas tai čirškėjo ir čėžėjo. Pasirodė žmogaus galva.

— Atsiraikiokite patys! — tarė galva su dideliu apmaudu. — Aš nežinau, kur pradžia. Pirštai visai sustingę. Įspainiojau sau ant keršto.

Aš pats buvau rišęs paskutinį mazgą ir žinojau bent kur jo jieskoti. Ir kada viena virvutė jau buvo atrapliota, tai ir kitas nebebuvo sunku atrišti.

Gryna prekė. Į sviestą, patys žinote, galima ką nors įkisti.

— Kaip mes tą būtum galėję nu-matyti!

— O ką jūs dar ten turėjote, tai yra, namuose?

— Ten mes turėjome daug ką, kaip žmonės, kurie ilgesnį laiką gyvena vietoje. Mano darbo kambaryje buvo parinkto pušies medžio baldai, pagaminti pagal Rubio piešinį. Kituose kambaruose baldai apmušti ažuolu. Metalinės lovos ir plunksnų pagalvės. Buvo guliamieji minkštastuoliai. Virtuvėje krosnis su taupymo žiedais ir vandens siurblys. Daržinėleje daug malkų, kurias žiemą pats miške kirtau, rogutėmis parsivežiau ir sukopojau. Kieme kitas siurblys su vėjo malūnėliu ir cemento baseinas, kur tilpo šimtas dvidešimt kibirų vandens laistyti daržus. Visą tą jūs būtum galėję gauti už menkniekį. Ši bei tą smulkesnį mes dar su spėjom padovanoti. Šis tas pakastas žemėje.

— Pasiūtę žmonės! Žemėje! Sudrėks ir supus arba surūdys.

— Tegu puva. Užtat ir kasama žemėn, kad supūtų ir nesimėtytų po kojų.

— Argi nebijote, kad kas galėtų iškasti?

(Bus daugiau)

STUDENTŲ ŽODIS

Nr. 1.

Redaguoja: K. Ostrauskas, R. Mieželis ir Vyt. Kavolis. • Red. adresas: Wm. James Hall 402A, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

Nr. 1.

Pradedant

Iš ne vieno diskusijų vakaro ar susirinkimo išsiskirstydavome vis stiprėjančiu pasiryžimu: studentijai reikalingas savas organas. Jame ji turėtų kur apvirstyti jai rūpimus klausimus, svetimus gal bendrinei spaudai.

Studentija turi ką pasakyti sau pačiai, ir turi, be abejo, kas būtų verta ir plačiau parodyti. Mūsų tikslas yra ryškinti naujas, užsimezgancias pažūras į tas gyvenimo sritis, kurios mums domina ir yra mums aktualios: kultūrinės, visuomeninės, politinės, organizacinės... Nagrinėsime tai, kas gyvai mus palieja, išskeldamas mintis. Tebūna mintys drąsios, prieštaraujančios, kur reikia pasipriešinti protui bukamui arba visuomeniniam nepasirūpimui; bet tebūna jos įvairios, gyvos, išreiškiančios ne rutiną, o savo mintis tikrai išgyvenantį žmogų. Ką spausdindami, tikimės, kad mums prieštaraus. Gavę straipsnius, reikšiančius skirtingą nuomonę, džiaugsimės.

Mūsų tikslas padaryti STUDENTŲ ŽODĮ nepriklausoma tribūna akademiškojo ir visuomeninio gyvenimo klausimams blaiviai aiškintis. Kokios bebūtų redaktorių asmeninės pažūros, STUDENTŲ ŽODIS nėra skleisti tai ar kita pasaulėžiūrai, ar puolus ant kelių, pagarbinti tam ar kitam stabui. Esame įsitikinę, kad studentija pakankamai pribrendusi matyti tuose pat puslapiuose skirtingas pažūras, prieštaringas ideologijas, dogmą ir heresiją. Pasigės, gal, jinau tik demagoginių rietenų bei asmeninių pasivaišėjimų. Tokiomis mintimis atveriamė pirmąjį puslapį, tikėdamiesi studentijos pritarimo.

DIRVOS redakcijai esame dėkingi už malonų sutikimą, suprantant ypatingus studentijos reikalus, skirti kas mėnesinį puslapį mūsų pačių galva ir sąžine tvarkyti.

Redakcinis kolektyvas

Jaunojo akademiko dilema

Studentijos veidas lietuvių bendruomenėje, pačios reikšmingosios akademinės tradicijos, susikūrė tautinio atgimimo gaidynėje. Savo dinamizmu, iš apačios į viršūnes kylančios, ilgai stagnavusios srovės veržlumui, tautinis atgimimas sužavėjo jaunimą. Atsivėrė galimybės ligi valios protestuoti, kovoti, galvoti ir kurti. Jam buvo duota vadovauti ir ne be entuziazmo priimtos šviežios lietuviškuose baruose jo idėjos.

Akademinis jaunimas buvo aktyvus tautos elementas ir vadovavo atgimimo darbiui ne dėl to, kad jam būtų kažkokios mistiškos jėgos slypėjė, ko kiti laikais neturima. Buvo veiklus todėl, kad buvo kas jam veikti. Kad darbas buvo pačių pasirinktas, uždegantis, inspiruojantis, vaissingas. Kad dirbdamas daugiau, negu pajėgdavo, jis juto, jog jo darbu kažkas auga, bręsta — didėsis ir reikšmingesnis, už jo paties asmenį. Politinių ir ideologinių veikimų jis kūrė revoliuciją ir vedė tautą į pilnametystę. Savo asmenybe sutapo su visuomene, kuri pergyveno nepaprastai dinamiško augimo ir skleidimosi laikotarpį.

Sitokia jaunimo laikysena būdinga jaunoms, atgimstantioms tautomis. Ir šiandien Vid. Rytu, Pietų Amerikos studentai turi šį su tauta sutapimo jausmą, dirba visų pirma bendruomenei. Prof. Allport klausinėta viena iš daugelio meksikiečių, kodėl studijuojanti (psichologija), būdingai atsakiusi, jog tai padėsia jai auklėti savo vaikus, bet taip pat dėl to, kad psichologai reikalingi Meksikai. Toksai nusiėikimas svetimas didelių ir turtingų kraštų, kaip JAV valstybių, jaunimui.

Amerikietis studentas, būdamas išoriškai socialus iki kraštutinumo, iš tikrųjų gyvena sau ir savyje. Labai mažai domisi politiniais ir socialiniais jį supančios aplinkos reikalais; jam jie gali būti įdomūs (be galo jis smalsus), bet nerealiūs, nereikš-

mingi asmeniškai. Bendruomeninis interesas retai išina už šeimos ribų. Tik periodiškai, kas ketvirtį metų, jį, kaip ir visą kraštą, apima svaigulys, padiktuotas politinės sistemos. Šiaip jis labiausiai domisi savo paties "išskleidimu". Akcentuoja teises, stengiasi pamiršti įsipareigojimus; bet taip juk jis auklėjamas nuo pat vaikų darželio. Mokslas siekia grynai asmeniniais tikslais, sau ir vien sau. Bendruomenė jam tėra tokių pat asmeninių pasitenkinimų besirūpinančių asmenų konglomeratas, turintis abstrakčią prasmę. Gyvenimo pilnaties ir prasmės jieško darbo, poilsio, pragmų balanse ir įvairume. Ne materialistas jis, bet per lengvai pasiduoda reklamai ir įvairiems aplinkos spaudimams, reikalaujantiems iš jo aukotis pertekliaus sau ir artimiesiems užsidirbimui. (Apibūdinimas patimtas iš Allporto nebaigtos studentijos psichiką).

Matome, jog amerikietiška akademinė atmosfera, kurioje dalyvauja ir formuojasi mūsų studentija, skiriasi esminiais bruožais nuo tradicinių lietuviškų akademikų nusiteikimų. Kiek šitokios nuotaikos yra jau prasiskverbusios į lietuviškosios studentijos psichiką?

Pirmiausia reikia neužmiršti, kad dauguma šiandien studijuojančiųjų brenė tokiąs sąlygas, kuriose lietuviškosios studentijos visuomeninės tradicijos negalėjo būti perduotos. Visuomeninis veikimas — ir kaip savoka, ir kaip praktika — yra degeneravęsis. "Iš augščiausių" rodomi pavyzdžiai yra etiškai, politiška ir intelektualiai žemo lygio. Dauguma šiandieninės studentijos yra įpratę į organizacinį gyvenimą, išplaukįs iš auklėjamųjų formų, originaliai pedagogų skirtų vaikams, bet ne susikurtų asmenybės, jau turinčios tam tikrą visuomeninį atsakingumą ir orientaciją. Studentai nėra įpratę į pla-

tus, kur dirbama savo iniciatyva ir savo protu. Grupinės organizacijos dar neužsiagažavusių studentų netraukia, nes jie žino jų galą; pats aktyvusis elementas lieka arba atitoleis nuo visuomeninio veikimo, kuriame jam nėra veikimo nišos ir kurį jis laiko perealistišku ir dažnai neetišku; arba užsimūrija organizacijose, kuriose jis, pats būdamas visuomeniškai nepasiruošęs, turi visuomeniškai ruošti dar mažiau patyrusius. Pats laivintis augštesnėje visuomeniškumo mokykloje jau nebeturi laiko, progų, nei, prisipažinkime, pavyzdžių. Tuo būdu jaunimas "zoliuojasi" nuo visuomeninio proceso, išeinančių iš griežtai "aunimiškų" ribų. Pasėka gali būti tik viena: amžinas infantilizmas, nes visuomeniškumo išmokstama tik visuomeniškai veikiant plačiuoju mastu.

Prieš pasveriant šio krašto "materializmo", "sensualizmo" ir panašių fikcijų įtaką mūsų "aunimui", reikia atsižvelgti į riezistus, slypinčias mūsų bendruomenės struktūroje. Todėl "auniejį, ypač akademiką, visad praityje gyvai reaguodavo į visuomeninio gyvenimo reikšinius, naujas idėjas, amžinai taip pat "žulų fanatizmą, kad jie buvo viso judėjimo centre, pačiam sukury. Jie negalėjo nereaguoti, nes gyvenimas buvo toksiškai jaunatviškas, judrus, dinamiškas, kad jaunas žmogus savaime buvo jį patraukiamas.

Dabar studentija pasyvesnė todėl, kad patys visuomeninis gyvenimas nusėjęs, išsisėjęs; pinai palikta stovinčios kūdros pakrašty. Gyvenama praeitimi, romantiška ar pseudo-kriminaline, priklausomai nuo to, kas kam kada pakisio kyla. Mirksta, rodomi patys patys, ir tuo ne tik didžiojamasi, bet ir tikima, kad jais bus ir jaunimas impregnuotas ir padarytas atspari svetimų kraštų ir jų "žemesnių kultūrų" viliojimams". Ar suvokiama, kad toksai jaundantis defetizmas (praktiškai tepasireiškęs viena kita šeštadienine mokykla), negali papraukti nieko, kas jauna ir ryžtinga — taigi, visus pirma, studento?

Šiame štai fone ima veikti amerikietiškos įtakos. Nesistebėčiau, as jų stiprumu. Studentui, susiduriant su amerikietiško jaunimo elitu ir su Amerikos dvasinio gyvenimo dinamizmu, daug kas, o ypačiai "kultūriniam pasaulyje, amerikietiška neišvengiamai daugiau imponuos, negu tai, kas šiandien mūsų publicistikoje pristatoma kaip lietuviškoji kultūra (bet iš tikrųjų tėra jos vaiduoklis, gal slogutis), iš amerikiečių ne tik galime, bet stačiai turime kuo ko pasimokyti (ir be abejo išmoksimė): visų pirma jų realizmo, pragmatizmo, organizacinio sugebėjimo.

Bet gyvenimo dvasia, tradiciniu savo gyvenimo tikslu ir prasmės pajutimu, savo asmens ir viešojo pasireiškimo vairavimui amerikietis jaunimas visuomeniškai mažiau imponuoja, negu tie vyrai ir moterys, kurie sukūrė lietuviškojo jaunimo pagalias giliausias tradicijas, bebūdindami miegančią tautą. Šios tradicijos ir šiandien mūsų neraminas, apie jas girdejusius. Jų perkeitimas, pritaikant jas dabartinėms sąlygoms, ir atgaivinturinėti tam tikrą visuomeninį atsakingumą ir orientaciją. Studentai nėra įpratę į pla-

tus, kur dirbama savo iniciatyva ir savo protu. Grupinės organizacijos dar neužsiagažavusių studentų netraukia, nes jie žino jų galą; pats aktyvusis elementas lieka arba atitoleis nuo visuomeninio veikimo, kuriame jam nėra veikimo nišos ir kurį jis laiko perealistišku ir dažnai neetišku; arba užsimūrija organizacijose, kuriose jis, pats būdamas visuomeniškai nepasiruošęs, turi visuomeniškai ruošti dar mažiau patyrusius. Pats laivintis augštesnėje visuomeniškumo mokykloje jau nebeturi laiko, progų, nei, prisipažinkime, pavyzdžių. Tuo būdu jaunimas "zoliuojasi" nuo visuomeninio proceso, išeinančių iš griežtai "aunimiškų" ribų. Pasėka gali būti tik viena: amžinas infantilizmas, nes visuomeniškumo išmokstama tik visuomeniškai veikiant plačiuoju mastu.

Prieš pasveriant šio krašto "materializmo", "sensualizmo" ir panašių fikcijų įtaką mūsų "aunimui", reikia atsižvelgti į riezistus, slypinčias mūsų bendruomenės struktūroje. Todėl "auniejį, ypač akademiką, visad praityje gyvai reaguodavo į visuomeninio gyvenimo reikšinius, naujas idėjas, amžinai taip pat "žulų fanatizmą, kad jie buvo viso judėjimo centre, pačiam sukury. Jie negalėjo nereaguoti, nes gyvenimas buvo toksiškai jaunatviškas, judrus, dinamiškas, kad jaunas žmogus savaime buvo jį patraukiamas.

Dabar studentija pasyvesnė todėl, kad patys visuomeninis gyvenimas nusėjęs, išsisėjęs; pinai palikta stovinčios kūdros pakrašty. Gyvenama praeitimi, romantiška ar pseudo-kriminaline, priklausomai nuo to, kas kam kada pakisio kyla. Mirksta, rodomi patys patys, ir tuo ne tik didžiojamasi, bet ir tikima, kad jais bus ir jaunimas impregnuotas ir padarytas atspari svetimų kraštų ir jų "žemesnių kultūrų" viliojimams". Ar suvokiama, kad toksai jaundantis defetizmas (praktiškai tepasireiškęs viena kita šeštadienine mokykla), negali papraukti nieko, kas jauna ir ryžtinga — taigi, visus pirma, studento?

Šiame štai fone ima veikti amerikietiškos įtakos. Nesistebėčiau, as jų stiprumu. Studentui, susiduriant su amerikietiško jaunimo elitu ir su Amerikos dvasinio gyvenimo dinamizmu, daug kas, o ypačiai "kultūriniam pasaulyje, amerikietiška neišvengiamai daugiau imponuos, negu tai, kas šiandien mūsų publicistikoje pristatoma kaip lietuviškoji kultūra (bet iš tikrųjų tėra jos vaiduoklis, gal slogutis), iš amerikiečių ne tik galime, bet stačiai turime kuo ko pasimokyti (ir be abejo išmoksimė): visų pirma jų realizmo, pragmatizmo, organizacinio sugebėjimo.

Bet gyvenimo dvasia, tradiciniu savo gyvenimo tikslu ir prasmės pajutimu, savo asmens ir viešojo pasireiškimo vairavimui amerikietis jaunimas visuomeniškai mažiau imponuoja, negu tie vyrai ir moterys, kurie sukūrė lietuviškojo jaunimo pagalias giliausias tradicijas, bebūdindami miegančią tautą. Šios tradicijos ir šiandien mūsų neraminas, apie jas girdejusius. Jų perkeitimas, pritaikant jas dabartinėms sąlygoms, ir atgaivinturinėti tam tikrą visuomeninį atsakingumą ir orientaciją. Studentai nėra įpratę į pla-

tus, kur dirbama savo iniciatyva ir savo protu. Grupinės organizacijos dar neužsiagažavusių studentų netraukia, nes jie žino jų galą; pats aktyvusis elementas lieka arba atitoleis nuo visuomeninio veikimo, kuriame jam nėra veikimo nišos ir kurį jis laiko perealistišku ir dažnai neetišku; arba užsimūrija organizacijose, kuriose jis, pats būdamas visuomeniškai nepasiruošęs, turi visuomeniškai ruošti dar mažiau patyrusius. Pats laivintis augštesnėje visuomeniškumo mokykloje jau nebeturi laiko, progų, nei, prisipažinkime, pavyzdžių. Tuo būdu jaunimas "zoliuojasi" nuo visuomeninio proceso, išeinančių iš griežtai "aunimiškų" ribų. Pasėka gali būti tik viena: amžinas infantilizmas, nes visuomeniškumo išmokstama tik visuomeniškai veikiant plačiuoju mastu.

Vincui Krėvei 70 metų

Spalio 19 d. Vincui Krėvei sukako 70 metų amžiaus. STUDENTŲ ŽODIS, sveikindamas Gerb. Jubiliją šiu sukaktuvių progą, jaunatviškai pareiškia bent keliais bruožais — mūsų skyriaus apimtis, deja, ribota — apibūdinti jo Asmenį ir kūrybą.

Redakcija

Šia savo trumpa apybraiža išsamos vaizdo nesiekiamo — tai pareikalautų ištisos studijos, nes Jubilijato nueitas kaip Asmens ir Kūrėjo kelias yra labai platus ir šakotas. Pasitenkime tik keliomis, mūsų supratimu, būdingesnėmis mintimis, iš kylančiomis Jubilijato sukaktuvių akivaizdoje.

I

Prieš kalbant apie Vincą Krėvę kūrybinį derlių, negalime tylosim praeiti, ypač kaip studentai, pro jo ilgą ir sėkmingą darbą auditorijose.

Vos tik grįžęs 1920 m. į Lietuvą, šalia literatūrinio darbo, V. Krėvė aktyviai dalyvavo Lietuvos universiteto organizatorių branduolyje, gi Universitetą įkūrus, 1922-39 metų laikotarpyje vedė slavų literatūrą ir kalbų katedrą. Tose pačiose pareigose tesė darbą ir Vilniuje (1940-44). 1926-39 metų laikotarpyje dekanavo Humanitarinių mokslų fakultete. Nuo 1947 m. profesoriau Pennsylvanijos u-te, kur, šalia slavų literatūrą bei kalbų, skaito taip pat ir lietuvių literatūrą.

Šie bendri V. Krėvės ilgo ir našaus universitetinio darbo faktai, be abejonės, sako, jog didžioji Jubilijato gyvenimo dalis yra praleista tampriuose ryšiuose su lietuviška studentija, kuri tai jaučia ir į šį Profesoriaus nueitą kelią žiūri su gilia pagarbą, o į jo patiektas studentijai žinias su dideliu dėkingumu.

Tiesa, šių dienų, retas tremties studentas yra turėjęs galimybės klausytis auditorijose Profesoriaus paskaitų. Tačiau iš kitos pusės, ir šiandien studentija nėra pametusi (ir negali pamesti) ryšio su V. Krėve — tai jo kūryba. Dar mokyklos suole mes su ja susipažinome, ir daugeliui mūsų ji yra tapusi lietuviškosios literatūrinės kūrybos simboliu.

II

Nors mes ir pradėjome šią apybraižą Jubilijatu — Profesoriui, tačiau tenka pripažinti, jog V. Krėvės asmuo mūsųose yra identifikuojamas kaip Kūrėjas. Krėvė — Rašytojas — tokia yra bendroji ir tikroji jo asmenybės raidos ir paskirties formulė. Ne savaime, ne primesta profesija, bet gyvas, natūralus pašaukimas — Kūrėjas pilnaja to žodžio prasme, Kūrėjas ne tik iš pašauktųjų, bet ir iš išrinktųjų.

Atėjęs mūsų literatūron epochinės pervartos metu, kada literatūra kaip priemonė patriotizmo žadinimui bei ugdymui buvo jau beveik nustojanti savo prasmės, V. Krėvė vienas iš pirmųjų suprato naujos (ir būtinės) kryties reikalingumą: paskirti mūsų literatūrą kaip į savaime vertingą ir puoselėtiną kultūrinę vertybę kelią, siekiant to lietuviškos meno dvasios ir formos priemonėmis. Tan kelin jis drąsiai stojo — juo ir nuėjo.

Tačiau to negana. Jeigu vienuose savo kūrinių jis pasitenkina tik liaudies kūrybos siužetų ir poetinių priemonių savitu interpretavimu, siekdamas atkurti mūsų žilos praeities vaizdą bei istorinį foną ("Dainavos

šalies senų žmonių padavimai"), o kituose su dideliu įgudimu nagrinėja paprastą, primityvų lietuviškąjį charakterį ir kasdieniškąją buitį iš pirmojo prieškarinio laikotarpio ("Šiaudinė pastogė"), tai tokiuose veikaluose kaip "Skirgaila", "Šarūnas", į tautiniai istorinį foną (ypač tai ryškų "Šarūn", kuris, neužmirškime, yra skaitytinė drama, ir kaip tokia turi būti ir vertinama) autorius įveda stambius gilius, sudėtingos psichologijos charakterius, kurie savo psichologiniai dramatinė įtampa neabejotinai prilygsta patiems stipriesiems pasaulinės dramaturgijos charakteriams. Iš kitos pusės, savo istoriniams veikalams autorius semia medžiagą iš didelių epochinių istorijos pavartų — tiek iš mūsų pačių praeities ("Šarūnas", "Skirgaila", "Mindaugo mirtis"), tiek iš visuotinės ("Dangaus ir žemės sūnus"). Tokios medžiagos tikrai meniškas ir kartu įtikinantis apdorojimas bei interpretavimas reikalauja, be abejonės, ne elinio talento. Tačiau V. Krėvė ir šiuo atveju, kaip minėjėji kūrinių patys už save kalba, neabejotinai įrodo savo kūrybinės jėgos ir skalės iškilumą.

Taigi, turint galvoje minėtus aspektus, V. Krėvė sėkmingai išsprendžia visuotinio kūrėjo esmės dilemą, kuri kitiems mūsų rašytojams, ypač prozaikams, yra kol kas beveik neįkandamas rėšutas, per sava tautinį ir kūrybinį charakterį išina jis iš parapijinio patriotizmo ribų į bendrąją universalią liniją — plotmę, savo kūrybiu įnašu praturtinamas visuotinę literatūrinę bei kultūrinę lobyną. Čia, mūsų supratimu, ir glūdi pati didžioji V. Krėvės

Asmenybės ir tuo pačiu jo kaip Kūrėjo esmė bei galia.

III

"Dangaus ir žemės sūnus", kaip paskiausių — bet toli gražu ne paskutinį — V. Krėvės kūrinių specialiai išskirdami esame palikę pabaigai, vieno būdingo fakto išryškinimui, kuris savotiškai (ir kartu laimingai!) prieštarauja šios apybraižos antraštei.

Viena iš didžiųjų labai dažno rašytojo nelaimių yra kūrybinis pasikartojimas bei išsisėmimas. Tiesa, tai jokia gėda — vienam lemta mažiau pasakyti, kitam daugiau; ir geriau mažiau, negu kartoti kitais žodžiais tą patį. Mūsųose, deja, dažnai net jauni rašytojai, nekaltant jau apie senatvėn įžengusius, išleidę vos vieną kitą knygą, pasijunta "sudarė save" ir pradeda kartotis. O tai yra dažniausiai niekas kitas, kaip tik išsisėmimas, kuris pas mus, ypač senesniųjų tarpe, prasideda dažnai nuo apvainikavimo laurais.

Grįždami prie V. Krėvės, matome, jog jis, taip įvairus žanrais, idėjomis, siužetais, paskirų epochų traktavimu ir stiliumi visame savo ilgame ir našiam kūrybiniame kelyje, ir šia n d i e n s u p r a n t a t a didįjį, kiekvienam iškiliam kūrėjui būtiną, reikalavimą: N e s t o vė k v i e t o j e. Netik suprantama, bet ir pajėgia jį sėkmingai kūrybiniai įgyvendinti — "Dangaus ir žemės sūnus".

Tad ir mūsų antraštė, regis, yra iš dalies klaidinanti. Šiuo atveju amžius paneigia senatvę, paneigia, paprastai, kompromisų nepripažįstantį Laiką ir byloja priešingai — jis rodo dar didesnį (gyvą) kūrybinį įgudimą bei Kūrėjo galią. Todėl mums Gerb. Jubilijatas kaip buvo, taip ir tebėra jaunas.

K.OST-AS

AKADEMINIAME PASAULYJE

• Bostono ir Worcesterio studentams Initium Semestri suengė Brocktono studentai. Keliasdešimt studentų praleido džiugų vakarą, pajavirinant Vyt. Janonio ir Ant. Sužiedelio sąmąjom. Buvo ir prakalbų, labai pakelusių susirinkusių nuotaiką. Prisilaikant purtoniškų Naujosios Anglijos įpročių, vakaras pasibaigė tuoju po vidurnakčio. Finis Semestri, tęsiant draugiškų trijų kaimyninių kolonijų konkuravimo tradiciją, surengs Worcesteris.

• Bostono studentų ateitinių draugovė spalio 4 d. buvo surengusi literatūros ir meno

vakarą. Programoje dalyvavo studentiškos jėgos: pianistė A. Kepalaitė, solistė A. Gaigalaitė ir literatai A. Bendoriūtė, Z. Z. rankaitė, K. Keblinskas, ir A. Sužiedelis. Pelnas pažadėta skirti studentų šalpai. Būdinga, kad programoje pasirinkta kvesti vien studentiškos jėgos, kad ir iš kitų vietovių: New Yorko, Philadelphia, Brocktono. Taip ir kitur elgtinasi!

• Los Angeles susibūrę lietuviai studentai neseniai išrinko Studentų Sąjungos skyriaus valdybą. Ją sudaro Rimtautas Dabšys (pirm.), Dalia Karaliūtė ir (Perkelta į 4-tą pusl.)

Antrojo Lietuvių Studentų Sąjungos J.A.V. Suvažiavimo Chicagoje dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: ASS atstovas Br. Kvikius, prof. St. Kolupaila, Sąjungos pirmininkas Vyt. Kavolis, suvažiavimo sekretoriai M. Gulbinskaitė ir E. Jankus, Sąjungos sekretorius R. Mieželis ir suvažiavimo pirmininkas Vyt. Juodka.

Rašytojas O'Neill ir režisierius Blekaitis

Chicago lietuvių teatro pasirodymas su realistine Eugenijaus O'Neill drama ANNA CHRISTIE dvejaip pravėdinomų meninio gyvenimo atgaleivių masias galvas: neįprasta dramos tema ir meniškumo jos pastatymu.

Todėl naudinga būtų nors užuominomis pakalbėti apie amerikietį rašytoją O'Neill ir lietuvių režisierių J. Blekaitį.

EUGENE O'NEILL

gimė 1888 spalio 16 pačiame iškilniausiame Amerikos teatrinio gyvenimo kvartale Broadway, New Yorke. Jo tėvas James O'Neill, airių kilmės, katalikas, garsus dramų aktorius, norėjo, kad ir jo sūnus Eugenijus savo gyvenimą paskirtų teatrui.

Eugenijus keliauja su savo tėvu rytiniu Amerikos pakraščiu, gyvena viešbučiuose, laivuose, patiria įdomių nuotykių jūroje, bastosi uostuose, stebi gyvenimą ir įsijyja, vertingų žinių apie žmogiškąją prigimtį, ypatingai susidomi žmogaus gyvenimo grubiaisiais aspektais.

Tačiau kasdienis traukimas, aistringas noras pažinti žmones, patirti visą gyvenimo realybę, 24 metų Eugenijui paguldė džiūvininkų sanatoriją. Sanatorijoje jis sutelkia savo patirties prisiminimus ir ryžiasi didžiajai kūrybai. Tėvo patarimais 1914-15 m. jis studijuoja dramą Harvardo universitete, įnykęs skaito švedų rašytojo Strindbergo veikalus. Švedas Strindbergas (1849-1912) savo jaunystę praleido baimės skurde, kuris jį pastumdė į cinišką ir tragišką asmenišką gyvenimą. Jis parašė 53 dramas ir keliolika veikalų teatro ir filosofijos klausimais. Strindbergo dramos ir filosofija padarė nepaprastą įtaką ir Eugenijaus O'Neillo kūrybai.

1920 m. pirmą kartą O'Neillo dramos pasirodė Broadway teatru scenose — BEYOND THE HORIZON — realistinė drama ir THE EMPEROR JONES — fantastinis veikalas. Su BEYOND THE HORIZON O'Neill kopija į kūrybines augštas ir pirmą kartą laimi Pulitzerio premiją.

Tais pačiais metais pastatoma jo drama DIFFRENT, seksualinės temos persunkta, ir susilaukia nepasisekimo. Ir sekanti jo drama GOLD praeina beveik nepastebėta. Tačiau O'Neill entuziazmas nepalaužiamas, kūrybinis polėkis kas kartą stiprėja ir bręsta. 1921 m. New Yorke jis vėl pasirodo su dvejom dramom — THE STRAW ir ANNA CHRISTIE. Pirmoji drama neilgai tesirodė teatru scenoje, bet ANNA CHRISTIE, jaudinanti ir kilni studija apie uostų karčiamų atmosferoje sužlugusios moters prisikėlimą, atnešė O'Neill antrą kartą Pulitzerio premiją ir pasaulinį garą. Ši drama, parašyta stiprioje minėtojo Strindbergo įtakoje, greitai pasirodė Londono, Berlyno, Vienos, Maskvos ir kituose didesniuose Europos teatruose.

Vėliau O'Neill parašo keturias naujas dramas, drąsiai paliesdamas tai šeimyninio gyvenimo, tai vyro ir moters santykių problemas. Jo DESIRE UNDER THE ELMS sukrečia Ameriką. Draudžiamos meilės aplinkoje atsiranda nelegalus kūdikis, ku-

JUOZAS STEPUZIS

ri pati motina, jausdama padariusi baisų nusikaltimą, nužudo. Drama pasirodė geriausiose teatruose, sukrėtė savo šurpulingumu žiūrovus ir, pagaliau, atsidūrė augščiausiam New Yorko teisme. Teismas uždraudė šią dramą rodyti, bet teatro kritikai, dramaturgai ir mokslininkai atvyko į teismą protestuoti prieš tokį nutarimą.

1928 m. pasirodė O'Neill satyrinė drama MARCO MILIONS ir STRANGE INTERLUDE. Pastaroji nepaprasto rašymo charakterio drama laimi O'Neill trečią kartą Pulitzerio premiją.

STRANGE INTERLUDE yra intensyvi, neuropatija sergančių, vyro ir moters studija, tvirtai psichologiškai pagrįsta. Daugelis dramų veikėjų yra nesveiki, pakrikusiais nervais žmonės. Vaizduojama vyro ir moters tragedija nėra autentiška, tik autorius vaizduotėje sukurta. Šios dramos pastatymas trunka penkis valandas.

Kritikai nesutaria, kuri O'Neill drama yra geriausia, tačiau STRANGE INTERLUDE savo meniniu rašymu, idėjų brandumu ir draminiu stiprumu, atrodė, pralenkia jo kitas dramas.

Iki O'Neill Amerikos teatro scenoje tebuvo galima matyti tik europiečių — Shaw, Tolstojaus, Gorkio, Breux, Hauptmanna ir Šekspyro dramas. Todėl O'Neill yra pirmasis amerikietis, garbingai įkopus į savo tėvynės ir net viso pasaulio didžiąją teatrą sceną. Jo kūriniai išskelė ir subrandino Amerikos dramaturgiją. Nors jo kūryboje yra nemaža klaidų, net tariamo nemo ralumo, tačiau jo kūrybinis talentas, idėjų problematiškumas ir dorinių aspektų atskleidimas, atsveria jo kūrybos silpnas vietas. O'Neill kūryba yra persunkta tragišku, simbolika, realizmu ir poetiniu žavumu.

Amerikos teatro kritika O'Neill vadina Amerikos dramaturgijos pirmūnu ir teigia, kad jis atnešęs jai tuos puosnius laurus, kuriais Amerikos poeziją ir prozą yra papuošęs nemirtingasis Edgar Allan Poe.

JURGIS BLEKAITIS

Chicago lietuvių teatras, vadovaujamas režisieriaus J. Blekaitio, pasirinko lengviau tremties teatro sąlygomis pastatoma, nors mūsų aplinkai kiek svetimą, bet stiprią savo dramatiniais elementais, įdomiai žmogaus regeneracijos problemą nagrinėjančią E. O'Neill dramą ANNA CHRISTIE.

Ši drama, nuo 1920 m. statyta beveik visuose geresniuose pasaulio teatruose, įvairiai buvo vertinama. Vienų kritikų išvardinta nemoralia, uosto merginų ir jūrininkų eiliniu epizodu; kitų — meninės tiesos bei gyvenimo realybės kūrinio, atskleidžiančio moters puolimą ir prisikėlimo priežastis, skaidriai ir kilniai nušviečiančio žmogaus viduje gludintį gėrį, troškimą kilti augštin. Tikėjimas meile, gėriu nėra žmogui beviltiški prarastas. Ne tik Anna, bet ir Marthy Owen, ir Christofersonas, ir Matas Burke jaučia savo širdies gėlmęse tvinkint kilnų

žmogišką jausmą. Visi dramų veikėjai yra teigiamų ir tiesių charakterių. Charakterių pozityvumas bei didingumas ir idėjos problematiškumas sukuria dramos konfliktą.

Gal būt, vienintelis rimtas priekaištas šiai dramai yra intygos dvilypis išrišimas. Trečiajame veiksmo natūraliai įvykusi dramatinės įtampos atomazga kilniai atskleidžia jos vertingąsias idėjas ir palieka žiūrovą giliausiu susimastyme. Tačiau ketvirtas veiksmas žiūrovą, tarytum dirbtinai mėgina dar kartą pasotinti laiminga pabaiga.

Vertindami ANNA CHRISTIE pastatymą, galime nuosirdžiai pasidžiaugti mūsų jaunąjo režisieriaus J. Blekaitio talentu. Jis išvengė dirbtinių formų, teatrinio štampos, pasireiškė savarankiai ir kūrybingai. Sekdami didžiosios dramos statybą mūsų scenoje, jauste jaučiame, kad Chicago lietuvių teatras yra brandus meninis kolektyvas, kad režisieriui J. Blekaitiui meninis dramos tikslas yra augščiausia jo kūrybinio darbo sąlyga.

Kalbėdami apie dramos pastatymą, turėtume pagrįstai jos architektūrinį stilių, scenos technines priemones, tonų moduliaciją, dialogų paruošimą ir, apskritai, visų draminių elementų jungimą į darnią meninę visumą. Pastatėms nors trumpai pasisakę.

Rež. J. Blekaitis dramos elementus jungia paprastai, natūraliai. Mes nematome besiblaškantių artistų, tragiškų šauksmų, techninių priemonių ir efektyvių perkrovimų. Nuosaklame realistiniame stiliuje besipildančios dramos scenovaizdai tyras, meniškai. Niekas nėra scenoje tariamam dramos pagrįstiniui ar išpuošio sustiprinimui. Tonų moduliacija įvairi, bet neperkrauta, vientisa. Dialogai muzikaliai ir tiksliai išryškinti.

Irena Nivinskaitė Annos vaidmenį kūrė nuosirdžiai ir įtikinamai. Jos balso tonas muzikalus, apvaldytas, nors vietomis monotoniškas. Vytautas Valiukas sukurė stiprų, tiesų ir įtikinantį laivo kapitono Christofersono charakterį. Gamtos stichijos, tos baisios jūros — šešono užgrūdinto seno jūrininko niekas nepalaužia.

Vytautas Juodka, drąsus jūrininkas Matas Burke, sukuria įspūdį, lyg jis būtų ilgas metus studijavęs jūrininko eiseną, judesius, jo santykius su aplinkos pasauliu. Jo balso tonas spalvingas, bet šiek tiek stigo ryškesnės dikcijos.

Trumpai, bet atsakingi ir sunkūs vaidmenys atiteko Z. Venclauskai (Marthy Owen) ir V. Maciežai (Johnny), kuriuos jie atliko profesionaliniu meistriškumu.

ALBINAS BIELSKIS

savo dekoracijomis meniškai ir taikliai apibrėžė dramos foną. Dailininkas gerai išstudijavo tikrojo teatro reikalavimus, dramos stilių ir harmoningai jungia si bendrame režisieriaus pastatyme. Jo dekoracijos mūsų neblaško, jos, atvirkščiai, koncentruoja mūsų žvilgnį į kylančią dramos intrigą ir jos veikėjus. A. Bielskis, nors dar jaunas, naujųjų kupinas dailininkas, bet su neabejotinu kūrybinio polėkiu.

PABAIGOJE

norisi prisiminti taji mūsų nepaprastą norą šią dramą kaip nors "sulietuvinti" ir tik per tariamą lietuviškumą padaryti ją vertingą mūsų tautinės kultūros puoselėtoja.

Vis dėlto, nei patriotinės, nei

moraliniai didaktinės sugestijos šio kūrinio nepadarė mums vertingesniu ar mažiau vertingu. Šia prasme jis nepasitarnauja lietuvių teatro ir, apskritai, kultūros ugdymui.

Homeras, Šekspyras ir O'Neill pasitarnauja mūsų kūrybinio minčių ir darbų brandinimui ne dėlto, kad jie lietuviškai išversti, lietuviškai skaitomi ir statomi, bet dėlto, kad jie yra žmogaus kūrybos genijai, kad jų kūryboje telkiasi ta didžioji meninė šviesa, kurios spinduliuose mes galime ir savo tautinę kūrybą šildyti ir auginti.

Nei Beethoveno, nei Leonardo da Vinci niekada nebus galima išsiversti lietuviškai, bet jų, kaip ir anųjų, kūryba gali pasitarnauti lietuviškajam genijui tik savo tiesiogine prasme — didžiojo meno tiesa ir grožiu.

Todėl ir priekaištai rež. J. Blekaitiui už pasirinkimą svetimos, o ne savos dramos, neturi jokio rimto pagrindo.

Nereikia nuvertinti savitos tautinės kūrybos, bet taip pat nereikia palikti už durų ir pasaulinių genijų kūrybą, kurių esensija, palaistytą mūsų kūryba, gali atskleisti lietuviškajam genijui naujus horizontus.

AKADEMINIAME PASAULYJE

(Atkelta iš 3 psl.)

Ina Bertulytė. Skyriaus adresas: D. Karaliūtė, 816 No. Lafayette Park Place, Los Angeles 26, Cal.

• Vytautas Strolia, padedant kolegoms D. Lapinskui ir D. Barmutei, spalio 5 d. Bostone surengė klasikinę ir moderniosios muzikos popietę. Žada tokias popietes tęsti ir toliau.

• Kol. V. Fidleris, atostogų metu dviračiu apvažinėjęs Vokietiją ir Prancūziją, rado ten susidomėjimą Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybės kūriniu.

• 275 studentai šiuo metu priklauso Liet. Studentų Sąjungai JAV: maždaug 75% visų JAV studijuojančių.

• Detroito studentai organizuoja Studentų Sąjungos skyrių. Iniciatorių atstovas S. Šimoliūnas, 3881 Junction, Detroit 10, Mich.

• Tadas Naginionis, bostoniškis, parašė studiją Present Direction of Social Process. Naginionis veikia dalyvauja įvairiose organizacijose.

• Vyt. Černius, tikras Bostono jaunatviško veikimo spiritus movens, perėmė Kęstučio Draugovės draugininko pareigas.

• Chicago Lietuvių Tarybos konferencijoje Chicago Lietuvių Studentų Draugiją atstovavo kol. D. Kamarauskaitė, Bronius Juodelis ir Edvardas Zabaraskas. Draugija paskyrė \$15.00 auką Lietuvos vadavimui reikalingam.

• Chicago Lietuvių Studentų Draugija prof. M. Biržiškai jo 70 m. sukakties proga pasiuntė sveikinimus ir \$10.00 piniginę dovaną.

• Algimantas Kėželis, studijuojas teisę De Paul Universitete Chicagoje, pasiuntė įtakingam Chicago "dienrašiu" Chicago Daily Sun-Times atvirą laišką, kuriame išreiškė pasitenkinimą laikraščio užimta pozicija, raginant Amerikos Senatą ratifikuoti Genocido Konvenciją, ir to pačią progą nušvietė dabartinę Lietuvos padėtį bei komunistų vykdomą genocidą.

• Studentų Salpos Fondo antrašame veikėjų pasitarime išrinkta š. F. Taryba šios sudėties: Pirm. p. J. Daužvardienė, Vice-Pirm. prof. I. Šlapelis, Sekr. J. Gilun, Izd. p. O. Talalienė, nariai — prof. M. Mackevičius, p. Claude Luth ir p. A. Mačiulienė. S. š. F. Tarybos tikslas

lietuviai didaktinės sugestijos šio kūrinio nepadarė mums vertingesniu ar mažiau vertingu. Šia prasme jis nepasitarnauja lietuvių teatro ir, apskritai, kultūros ugdymui.

Homeras, Šekspyras ir O'Neill pasitarnauja mūsų kūrybinio minčių ir darbų brandinimui ne dėlto, kad jie lietuviškai išversti, lietuviškai skaitomi ir statomi, bet dėlto, kad jie yra žmogaus kūrybos genijai, kad jų kūryboje telkiasi ta didžioji meninė šviesa, kurios spinduliuose mes galime ir savo tautinę kūrybą šildyti ir auginti.

Nei Beethoveno, nei Leonardo da Vinci niekada nebus galima išsiversti lietuviškai, bet jų, kaip ir anųjų, kūryba gali pasitarnauti lietuviškajam genijui tik savo tiesiogine prasme — didžiojo meno tiesa ir grožiu.

Todėl ir priekaištai rež. J. Blekaitiui už pasirinkimą svetimos, o ne savos dramos, neturi jokio rimto pagrindo.

Nereikia nuvertinti savitos tautinės kūrybos, bet taip pat nereikia palikti už durų ir pasaulinių genijų kūrybą, kurių esensija, palaistytą mūsų kūryba, gali atskleisti lietuviškajam genijui naujus horizontus.

Po lietuviškųjų dainų sekė tarptautinių kompozitorių nepri-

telkti lėšas studentų rėmimui. Taryba numato į savo sąstatą kooptuoti daugiau narių.

• Dr. P. Daužvardis, Lietuvos Konsulas Chicagoje, ir prof. M. Mackevičius Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Centrinės Valdybos pakviesti į Studentų Salpos Fondo Valdybą vietoje pasitraukusių Valdybos narių prof. J. Meškauskio ir prof. G. Galvos. Salpos Fondo Valdyba skirto S. š. F. Tarybos surinktas lėšas. Kiti Valdybos nariai yra: Dr. J. Valaitis ir studentų išrinkti kol. A. Balčytis ir V. Šliupas.

• Chicago Lietuvių Studentų Draugija rugsėjo 20 d. surengė gražų "Initium Semestri", dalyvaujant per 60 Draugijos narių. Lietuvių studentų skaicius Chicagoje, prasidėjus rudens semestru, vėl gerokai padidėjo. Skaitoma, kad Chicagoje yra virš 100 lietuvių studentų, kurių dauguma studijuoja Illinois Universiteto Chicago skyriuje Navy Pier.

• A. Kėželis, Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Informacinės Komisijos pirmininkas, norėdamas patirti abiejų prezidentinių kandidatų, Gen. Dwight Eisenhower ir Gub. Adlai Stevenson, nuomonę Genocido Konvencijos ratifikavimo ir komunistų užimtų Baltijos, Rytų ir Vidurio Europos valstybių likimo klausimais, pasiuntė jiems užklaimus. Gub. Stevensonas atsakymą jau prisiuntė. Kai abu atsakymai bus gauti, respublikonų ir demokratų partijų prezidentinių kandidatų nuomonės žada paskelbti lietuviškoje spaudoje.

• John E. Gilun, studijavęs Tuebingeno universitete Vokietijoje, paskyrė Studentų Salpos Fondui \$100 paskolą keturiems metams. Būty tikrai sveikintina, jei daugiau mūsų veikėjų pasektų šiuo grąžia pavyzdžiu.

J. Gilun daug dirba visuomeniniame darbe ir plačiai bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje, tačiau niekuomet nepamiršta ir šalpos reikalų. Yra dar paaukojęs \$120.— Studentų Skautų fondui ir plačiai remia Vokietijoje likusius mūsų tautiečius.

Red. pranešimas. Antras numeris bus išleistas gruodžio mėn. Straipsnius, nuotraukas, p. Claude Luth ir p. A. Mačiulienė. S. š. F. Tarybos tikslas

lietuviai didaktinės sugestijos šio kūrinio nepadarė mums vertingesniu ar mažiau vertingu. Šia prasme jis nepasitarnauja lietuvių teatro ir, apskritai, kultūros ugdymui.

Homeras, Šekspyras ir O'Neill pasitarnauja mūsų kūrybinio minčių ir darbų brandinimui ne dėlto, kad jie lietuviškai išversti, lietuviškai skaitomi ir statomi, bet dėlto, kad jie yra žmogaus kūrybos genijai, kad jų kūryboje telkiasi ta didžioji meninė šviesa, kurios spinduliuose mes galime ir savo tautinę kūrybą šildyti ir auginti.

Nei Beethoveno, nei Leonardo da Vinci niekada nebus galima išsiversti lietuviškai, bet jų, kaip ir anųjų, kūryba gali pasitarnauti lietuviškajam genijui tik savo tiesiogine prasme — didžiojo meno tiesa ir grožiu.

Todėl ir priekaištai rež. J. Blekaitiui už pasirinkimą svetimos, o ne savos dramos, neturi jokio rimto pagrindo.

Nereikia nuvertinti savitos tautinės kūrybos, bet taip pat nereikia palikti už durų ir pasaulinių genijų kūrybą, kurių esensija, palaistytą mūsų kūryba, gali atskleisti lietuviškajam genijui naujus horizontus.

Po lietuviškųjų dainų sekė tarptautinių kompozitorių nepri-

telkti lėšas studentų rėmimui. Taryba numato į savo sąstatą kooptuoti daugiau narių.

• Dr. P. Daužvardis, Lietuvos Konsulas Chicagoje, ir prof. M. Mackevičius Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Centrinės Valdybos pakviesti į Studentų Salpos Fondo Valdybą vietoje pasitraukusių Valdybos narių prof. J. Meškauskio ir prof. G. Galvos. Salpos Fondo Valdyba skirto S. š. F. Tarybos surinktas lėšas. Kiti Valdybos nariai yra: Dr. J. Valaitis ir studentų išrinkti kol. A. Balčytis ir V. Šliupas.

Red. pranešimas. Antras numeris bus išleistas gruodžio mėn. Straipsnius, nuotraukas, p. Claude Luth ir p. A. Mačiulienė. S. š. F. Tarybos tikslas

Vincės Jonuškaitės jubiliejinis koncertas

Į Vincės Jonuškaitės jubiliejų koncertą Clevelande, surengtą bendromis lietuviškosios visuomenės pastangomis, reikia žiūrėti kaip į ypatingą meninės ir tautiniai-kultūrinės reikšmės įvykį. Įvykį, kurs keletai valandų nuėmė nuo mūsų kasdienybės klautų ir leido gerėtis dainos meno tobulumu ir jauti lietuviškosios melodijos grožį. Tą vakarą didokas būrys Clevelande nublakstė lietuvių dar syki turėjo progos įsitikinti, kad Vincė Jonuškaitė yra ne tik didelė dainininkė, bet ir ypatinga lietuviškosios dainos interpretatorė.

Koncertas pradėtas eile lietuviškųjų liaudies dainų, kurios tiek savo poetiškumu, tiek muzikine kūryba neturi sau lygių pasaulyje. Ir jos visos buvo padainuotos dideliu meistriškumu, pilnu įsijautimu į lietuviškosios kūrybos prasmę. Net ir svetimieji, kurių vienas kitas buvo užklydęs koncertan, buvo pagauti tos liūdno gaidos, tarytum besiliejančios iš kenciančios Lietuvos gelmių. Tad neuostabu, kad dainavimo metu įsivyravusią tylą, dainai pasibaigus, nutraukdavo ilgi, gaivalingi plojimai...

Po lietuviškųjų dainų sekė tarptautinių kompozitorių nepri-

kištinais atlikti kūriniai. Ypatin- gai žaviai praskambėjo Caccini "Amarilli" ir Franzo "Ruduo". Visose dainose dainininkė parodė gerą balso valdymą ir visišką jų prasmės suvokimą. Tuo pirmoji programos dalis ir buvo baigta.

Antroje dalyje buvo padai- nuotos lietuviškųjų kompozito- rių dainos, tarptautinių kompo- zitorių kūriniai ir operų arijos. Paskutiniu numeriu dainininkė pasirinko garsiąją "Habonera" iš "Carmen", susilaukusią ilgų publikos ovacijų. Bet Jakubėno "Zemė kryžių ir smūtkelių", "Mėlyni varpeliai", Račiūno "Ar atminsi" vistik nuostelbė kitas dainas ir arijas atlikimo tobulu- mu. Dainininkei meistriškai akomponavo Vladas Jakubėnas, kuris, greta to, dar skoningai paskambino keletą ištraukų iš savo naujojo baletu "Vaivos juosta".

Ispūdingą koncerto užbaigą sudarė mūsų puikūs Čiurlionio ansamblis, kuris ypatinga nuo- taika padainavo keletą paties

vadovo, A. Mikulskio, suharmoni- zuotų liaudies dainų.

Po koncerto į sceną pasipylė gėlės, sveikinimai... ir džiaugs- mo ašaros. Entuziastinga publi- ka dar ilgai nesiskirstė namo ir kiekvieną užbaigos posmą lydėjo ilgais plojimais.

Žiūrėdamas į gėlių apsuptą jubilatę, visoje savo grožybėje išsiriavusį Čiurlionio ansamb- lį, ansamblio vadovą A. Mikulskį, kompozitorių V. Jakubėną ir mieląją lietuvišką publiką, aš sau galvojau: "Zemė kryžių ir smūtkelių, didžiųjų dainininkų ir muzikų ir gėrų, nuosirdžių žmo- nių".

J. Sm.

Ar jau

įstoja į

V I L T I E S

draugiją?

TUOJ ISIŠGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Aušrelė (elementorius)	Mėnuo vadinamas medaus
Step. Zobarskas 2.25	N. Mazalaitė 2.50
Aukštųjų Simonių Likimas	Medinis arklys
Ieva Simonaitytė 3.50	Eric Williams 2.00
Anglų kalbos gramatika	Motulų paviljoje
J. Kukanauza 2.00	Ladynų Pelėda 0.60
Algimantas I	Meškiukas Rudnosiuokas
V. Pietaris 1.50	Vytė Nemunėlis 2.00
Algimantas II	Namai ant smėlio
V. Pietaris 2.00	J. Glauša 2.00
Aukso kirvis	Neramų buvo Laisvės Alėjos
Juozas Švaistas 2.50	B. Daubaras 1.50
Barabas	Nemunas
Paer Lagerkvist 2.25	St. Kolupaila 2.50
Balutis	Nuo Imsrės iki Orinoko
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	A. Sabaliauskas 2.50
Baltaragio malūnas	Nusidėjėlė
K. Boruta 2.50	K. Pažeraitė 2.00
Broliai Domeikos	Our Country Lithuania
Liudas Dovydenas 2.50	V. Augustinas 5.00
Beržų pasakos	Princas ir elgeta
O. B. Audronė (eilėraščiai) 1.50	Mark Twain 1.20
Dangaus ir žemės sūnūs	Pirmas rūpestis
Vincas Krėvė 2.50	Jurgis Jankus 2.00
Dulkės raudonam saulėleidy	Pragaro pošvaistės
V. Ramonas 3.00	V. Alantas 3.50
Debesys plaukia pažemiu	Partizanai už gelež. uždangos
A. Baronas 2.50	Daumantas 2.50
Didžiūnos atgalios	Pietų vėjelis
R. Spalis 3.50	Vytė Nemunėlis 1.00
Doleris iš Pittsburgho	Paklydę paukščiai I
Stepas Zobarskas 0.80	2.20
Giesmė apie Gėdimą	Paklydę paukščiai II
B. Bruoga ir V. Petravičius 2.00	Jurgis Jankus 2.60
Elegijos	Raudoni batukai
Algimantas Pagėgis 1.00	Jurgis Savickis 1.50
Gintaro pasakos	Ramybė man
Teta Rūta 0.35	J. Kėkštas 0.80
Gintariniai vartai	Raguvos malūnininkas
N. Mazalaitė 2.00	V. Tamulaitis 0.25
Gimtojo žodžio baruose	Raganas
P. Jonikas 1.50	Vincas Krėvė 1.50
Kazimieras Sapieha	Saulės laikrodžiai
B. Bruoga 2.50	Henrikas Nagys 1.00
Karoliai	San Michael knyga I
Guy de Maupassant 2.50	Axel Munthe 2.50
Kuprellis	San Michael knyga II
Ignas Seinius 2.00	Axel Munthe 2.50
Kolektyvinė prausykla	Sventieji akmenys
Vytautas Kastytis 1.00	Faustas Kiria 2.00
Kalorijo- ir doleriai	Sventoji Lietuva
Vilius Bražvilis 2.00	Jurgis Savickis 3.00
Lietuvių Tautos Kelias	Tėvų pasakos
M. Biržiška 3.00	A. Gledrius 1.90
Lietuvių kalbos vadovas	Tollmieji kvadrantai
Red. prof. Skardžius 4.50	J. Grišmanauskas 2.00
Lietuviškos pasakos	Tautosakos Lobynas
J. Balyš 2.50	J. Balyš 3.00
Lietuvių poezijos antologija	Ugnies pardavėjas
J. Aistis ir A. Vaičiūnaitis 6.00	Balyš Rukša 1.00
Lekučio atsiminimai (jaunimui)	Valkų knygelė
A. Gledrius 1.50	M. Valandius 1.80
Lietuvių archyvas	Vieni metal ir viena savaitė
Bolševizmo metai 3.00	B. Gaidžiūnas 1.50
Lietuvos Valstybės Konstitucijos	Valentina
0.70	A. Vaičiūnaitis 2.00
Lietuvių Tėvynė	Varpai skamba
V. Nemunėlis ir V. Vijeikis 0.50	Stasius Būdavas 2.50
Lietuva tironų Panduose	Zemė
B. T. Dirmėkis ir V. Rastenis (Jonas Andriūnas ir Petras Svyrius) 1.50	Red. K. Bradūnas 4.00
Mažasis Lietuviškasis	Zvaigždėto naktys
Angliškasis Žodynas	Augustaitis-Vaičiūnienė 1.00
Vilius Pėteraitis 2.00	Žmonės ant vieškelio
	Liudas Dovydenas 1.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio

Ar pažįsti šį kraštą

Mišakai užima ketvirtadalį krašto ploto

Kas daugiausia naikina Amerikos miškus?

Miškas ir jo produktai kiekvienam kraštui turi didelę reikšmę. Jei miškai nyksta, kraštui sudaromas didelis nuostolis. Suprantama, JAV kaip žymus pramonės kraštas, miškų, už kitus kraštus reikalingas dar daugiau. Net ir kiekvienas krašto gyventojas, suaugęs ar vaikas, visai neįsivaizduojamas pvz., statybinės medžiagos, su miško produktais neįtamtai susiduria kiekvieną dieną ir kiekvienoje vietoje.

Skaitykite laikraščius, kad apie dešimtąsias spaudai vartojamos popieriaus gaunama iš medžio medžiagos; didesnė krašto ūkių dalis turi medinę statybą; maisto gamyba, pakavimas neapsieina be medžio; tas pats su automobiliais, laivais, celofanu, pagaliau, normaliais laikais krašto anglių kasyklos naudoja ligi 300 tūkst. kubinių pėdų medžio. Tiesa, pastaruoju metu vis daugiau atsiranda medžio pakaitalų, tačiau kasdienis krašto piliečio gyvenimas vis tiek negalės apsieiti be miško produkto.

Medžio panaudojime JAV užima vadovaujančią vietą kitų kraštų tarpe. Krašto gyventojai statybinės medžiagos sunaudoja tiek kiek likusiojo pasaulio dalis, daugiau kaip pusę pasaulio sunaudojamo popieriaus ir beveik dvį penktąsias kitose formose sunaudojamo medžio. Didelė medžio paklausa verčia medį importuoti ir iš kitų kraštų. Čia minėtina Kanada, tiekianti JAV popierių ir šiaurinės Europos kraštai. Nors kraštas miškingas — miškai užima beveik ketvirtadalį viso ploto, bet daug miškų bereikalingai išnaikinta. Vienur jie nukentėjo dėl žemės ūkių tinkamų plotų didinimo, kitur vėl juos naikina kyla nepaprastai nuostolingų miškų gaisrai. Statybai tinkamos miško medžiagos vis labiau trūksta, tuo tarpu jos pareikalavimas diena iš dienos didėja.

Kur yra krašto miškai? Juos galima paskirstyti į dvi dideles grupes. Tai rytų ir vakarų miškai, o tarp jų rasime tuščias, be medžių lygumas ir prerijas. Tos rytinės ir vakarinės grupės vėl pasiskirsto į rytuose — šiaurės Mišruosius Miškus, Vidurinių Miškus ir Pietinių Mišruosius Miškus ir vakaruose — į Rocky Mountain Miškus ir Ram. Vandeno Miškus.

Nuo abiejų Dakotų lygumų, pasukę į rytus, ligi Atlanto, užtikime minėtuosius šiaurės Mišruosius Miškus. Jie gausūs Didžiųjų Ežerų srityse ir Nauj. Anglijos valstybėse. Popierius, faneros medžiaga būdingi šių miškų pramonė. Ežerų valstybėse, Michigan, Wisconsin ir Minnesota valstybėse, pušys jau prarėtos visu penktadaliu. Tai padarė išskirtų miškų žemės ūkio sąskaiton. Popieriaus gamyba čia paranki ir tuo požiūriu, kad Amerikos šiaurės rytai jo daugiausia sunaudoja.

Centraliniai (viduriniai) miškai yra užimę geriausius žemės ūkio plotus krašte, bet ir tie miškai dėl tų pačių priežasčių prarėti. Iš dalies tų miškų sritį įeina ir rytinė Kukurūzų Juostos dalis ir didysis Ohio upės baseinas. Savo metu apėmė 34% visų krašto miškų, šiuo metu tie miškai sudaro tik 13% viso miškų ploto. Prie miškų prarėtinimo čia daug prisidėjo ir miškų gaisrai. Kokia didėle grėsme sudaro gaisrai, gali pažiūrėti kad ir š. m. spalio mėn. atsitikimai. Rytinėje krašto da-

ly gaisrai sunaikino daugiau kaip 1 mil. akerių miškų plotą. Tik Louisianas valst. jie padarė nuostolių per 2 mil. dol., o Mississippi, Illinois ar Indiana, kiekviena iš jų sakosi turinti po 1 mil. dol. nuostolių. Nauji, nesuvaldomi gaisrai, kilo Missouri ir kitur ir daugiausia dėl jau porą mėnesių siaučiančių sausurų.

Pietuose būdingi vad. Pietų Miškai. Juose, be įprastinių pušų, eglių, yra daugiau azuolų, kiparisių, baltųjų kedrų ir kitur rytuose nesutinkama geltonoji pietų pušis. Pastaroji nėra gausi, nes jos daug sunaudojama statybinei medžiagai.

Salia Pacifiko Miškų, Pietūs yra antroji svarbiausia krašte sritis, kurioje įsigalėjusi statybinės medžiagos pramonė. Miško pramonė pietuose turi neblogas sąlygas plėstis — ją žymiai skatina nemažas lietingumas, pigi žemė, didesnės galimybės apvaldyti gaisrus, pagaliau, ne taip tolimos rytų rinkos.

Dar kitą miškų grupę rasime kalnų srityse — vad. Rocky Mountain miškus. Jie skiriasi nuo rytinių miškų tuo, kad sunaikinti priemonai, taigi, mažiau juos bus palietusi naikinamoji ranka. Dėl didelių nuotolių, brangaus transporto, jie kraštui turi mažesnę reikšmę. Medžio pramonė kai kuriose kalnų valstybėse, pvz. Idaho, sudaro svarbiausią valstybės turą. Krašto vyriausybė didesnę šių miškų dalį yra paėmusi globon, pavadinusi tautiniais miškais.

Ram. Vandeno Miškai išsiskiria iš kitų savo medžiais — milžinais. Kalifornijos v. gali pasigirti savo didėleis sequoijų ir vad. raudonaisiais medžiais. Sequojos gali būti laikomos gamtos stebuklu, nuostabiais jos kūriniams. Kai kurių tų medžių-milžinų amžius skaičiuojamas šimtmečiais ir siekia net 5,000 metų. Jų augstis siekia 275 pėdas ir jų diametras ligi 30 p. Seniau šie medžiai buvo naikinami pramonei, dabar gi griežtai globojami valstybės ir federalinės valdžios. Tų milžinų giminių — raudonųjų medžių vakaruose rasime žymiai daugiau ir jie dažniau naudojami pramonės tikslams. Ties Pacifiku rasime ir pušį (Kalifornijos augstūmų vidury, vak. Oregon ir Washington), egles ir kedrus. Šiose vakarų srityse statybinės medžiagos gaminama 63% viso krašto gamybos, nors tai gamybai tinkamų medžių plotas siekia nedaugiau kaip 14% viso krašto ploto.

Medžio pramonė JAV turėjo kelius savo centrus. Pats pirmasis medžio pramonės centras skiriamas statybai, buvo N. Anglijoje. Čia jis siejosi su laivų statyba ir eksportu į Europą. Tačiau pramonei plintant ir daugiau baltųjų pušių atsirandant vakaruose, toji pramonė persikėlė į vakarus, Ežerų link, per Michigan, Wisconsin, Minnesota valstybes. Šios trys valstybės 18-19 amž. buvo svarbiausios statybinės medžiagos šaltiniai, ir jose pušys tol naikintos, kol jų beliko vos apie 2%, be to, daug plotų atiteko žemės ūkiui. Pramonė turėjo keltis į pietus ir čia vėl tas pats likimas ištiko geltonąją pušį ir medžio atsargos žymiai sumažėjo. Pagaliau, medžio pramonės centras pasirinko Pacifiko pakraščius.

Įvairuojant krašto klimatui, skirtingi ir medžio surinkimo, gabenimo į lentpjūves būdai.

Ežerų ir N. Anglijos valstybėse, kur ilgos žiemos, medžiai gabenami rogemis, arkliais. Pietuose tai atlieka traktoriai, kalnų srityse medžiai ridenami į slėnius, į laukiančius traukinius, panaudojami ir traktoriai, pagaliau, Pacifiko pakraščiuose su medžiais — milžinais susidorojama brangių mašinų, kabelių ir pan. pagalba.

Kraštas ne tik gamina, bet ir sunaudoja didelius medžio pramonės kiekius. Jis kiekvienais metais sunaudoja apie 35 bil. kub. pėdų apdorotos miško medžiagos. Eksportas neįžymus, tad krašte sunaudojamas beveik visas pagamintas kiekis. Šiaurės rytai, gausingiausia gyventojų požiūriu ir pramoningiausia, su dideliais miestais krašto dalis, ir kitur ir daugiausia dėl jau porą mėnesių siaučiančių sausurų.

Laivų statybai medis nepaprastai brangi medžiaga. Pradžioje laivų statybos centrai buvo N. Anglijoje, palaipsniui jis persikėlė į pietus ir jie sudaro svarbiausią tiekimo šaltinį tai pramonės šakai.

Miškų apsauga krašto valdžiai teikia nemažą rūpesį. Jei pirmieji pionieriai šioje žemėje naikino visa, kas tik jiems pastoję keliai, jei daug plotų paskirta žemės ūkiui, tai šiuo metu nerimą kelia gaisrai. Be minėtų sausurų periodų, kaltinamas ir ūkininkų, medžių kirtėjų, stovyklautojų nerūpestingumas. Kai kur gaisrus sukelia ir žiežirbos iš garvežių.

Miškai ligi 1891 m. buvo kertami kiek tik kas panorėjo ir tik tais metais Kongresas Prezidentui suteikė teises steigti miškų atsargas. Jie dabar vadinami tautiniais miškais ir jų plotas siekia apie 160 mil. akerių. Tose srityse miškas, jo vertinga kraštui medžiaga, įvairiai globojama, saugojama, stebėjimo stotyse patyrę miškininkai deda pastangų užkirsti kelią miškų gaisrams. Be miškų globos, Kongresui 1934 m. paskyrus nemažą sumą pinigų, krašto valdžia ėmėsi ir plačios miškų medžių sodinimo akcijos. Miškai želdinami ilgoje 100 m. pločio juostoje tose vietose, kur ne tik miškų, bet ir šiaip medžių stoka — šiaurėje pradedant Dakota ir siekiant pačių pietų Texase.

Parengė V. Al.

reikalams apie 50 bil. dol. metais, pati išlaikydami viršūnę būsimai pasiekta apie 1953 m. vidurį. Daugelio spėjama, kad ligi to laiko gerbūvis esąs užtikrintas. Kiti vėl mato įvairius šešėlius ateity: mažėja eksportas ir dėl depresijos metų (1929-32) mažo vedybų skaičiaus, turės nukentėti namų statyba, namų apyvokos reikmenų pramonė. Kiti vėl tvirtina, kad gynybos išlaidos savo augstą lygmenį išlaikys ligi 1954 m. vidurio ir bus tęsiamos tol, kol truks šaltasis karas. Pagaliau, pasenus prieš įmonėms, teks tikėtis naujos ekspansijos, statybų.

Optimistinis dar vienas ūkininkų institucijų spėjimas, galės daug ką "nuddiuginti" — 2050 metais JAV galės išlaikyti dvigubai tiek gyventojų ir gyvenimo lygį būsiąs 8 kartus didesnis už dabartinį... Jei dabar krašte gyvena 157 mil. gyventojų, tai 1960 m. jų tikimasi 170 mil. ir 1975 m. — jau 193 mil.

Kurioje valstybėje leidžiama balsuoti 18 m.?

Georgia.

Kiek metų pakanka turėti norint skraidyti?

Jaunlausi lakūnai, gavę skridimo leidimus, yra 11 metų amž. Betty Bennett ir jos 13 m. brolis Al iš Pittsburgho.

Ar daug krašte psichinių ligonių?

Pagal 1949 m. statistiką, tais metais valstybių psich. ligoninėse buvo 475,540 psich. ligonių. 1939 m. jų priimta į ligonines per 93,000, gi 1946 m. jų skaičius pakilo ligi 120,000 ir vėliau krito ligi maždaug 100,000 per metus.

Ar vėžio liga įsigalėjusi krašte?

Nepaprastai. Vėžio (cancer) liga per metus miršta nemažiau kaip 10,000 gyventojų. Gydytojai spėja, kad mirtis nusineš dar 22 milijonus šios baisios ligos paliestų amerikiečių. Krašte yra apie 600 vėžio ligos klinikų, kur gydymas yra nemokamas negalintiems mokėti, o iš kitų imamas mažas mokestis.

Parengė V. Al.

PATARK KAS DARYTI

(Laiškas iš Gary, Ind.)

Surašydami paskutinę valią — testamentą ir turą palikdamas svetimiems, dažnas amerikietis savo giminėms skiria po vieną dolerį, kaip įrodymą, kad sprendimo metu jie nebuvo pamiršti ir valios reiškėjas buvo pilnoje sąmonėje. Arba vėl, išimdami sutaupus iš banko, su kuriuo nenori galutinai nutraukti ryšių, žmogus jame palieka vieno dolerio indėlį.

Šiuo metu, kaip ir tie minėti asmenys, lietuvių atžvilgiu yra daug lietuvių. Jų gyvenime sukasi klausimas: ar baigti visus ryšius su lietuvių, ar dar palikti jos sąskaitoje bent "vieną dolerį"? Ar užmiršti savo Tėvų žemę, savo tėvų ir tuo pačiu savo kilmę, viską atiduodant šiam galingam kraštui; o gal dar savo testamente savo gyvenime įrašyti bent "vieną dolerį" tiems, kurių dėka iš amžių jis yra atėjęs?

Gary BALFO skyrius, vykdydamas aukų vajuus yra užėjęs ne viena tautietė, kuris, kitų tvirtinimu, "nieko bendro su lietuviu nebūti". Tačiau kaip teko nustebei, kai toks "nurašytas lietuvis", visai nesvyruodamas padeda kelis dolerius varge atsidūrusiam tautiečiui sušelpiti, tuo ryškiausiai įrodydamas dar gyvą lietuvių ryšį. Bet galima drąsiai tvirtinti, kad tik BALFO skyriaus ir jo tautininkų dėka, tik asmeniškai užkalbinti, šie lietuvių palieka savo "dolerį lietuvių sąskaitoje".

Per praėjusius dvejus metus, aplankant negausią Gary lietuvių koloniją, buvo surinkta ir Centru pasiūsta virš 600 dolerių. Pagal tai Chicago BALFas turėtų surinkti per 40,000.00 dol. kasmet. Suprantama, kad didžioji vajuus vykdomo našta tenka naujakuriams. Tik jų talkos dėka lietuvių lankymą buvo įmanoma atlikti.

Pradėdamas trečiąjį metinį vajuį Gary BALFas šiemet susidūrė su reiškiniais, kuris gali su-

žlugdyti ne tik šį gražų darbą, bet ir patį Gary BALFą. Kai kurie vajuus vykdytojai, gimę ir auge Nepriklausomoj Lietuvoj, prieš keleta metų patys gyvenę iš žmonių malonės, ima "pavargti" ir šio darbo, kaip nemalonaus, griežtai atsisakinėti. Esą, nenorim, kad ant mūsų "būnotų".

Pasakykite, kieno balso jie turėtų labiau klausyti: ar pagalbos prašančių mūsų tautiečių, ar kelių bolševikų bei tamsuolių tam darbu nepritariančių. Patarkite kas daryti, kad pajėgus ir susipratęs lietuvis rastų dvi mėnesių laikotarpį dvi po pietes ir aplankytų 15-20 duotų adresų? Gal yra žinoma vaistų bei priemonių, kaip apsaugoti žmogų nuo "nuovargio", kai jis važinėja automobiliu ar sėdi prie televizijos?

D. Adomaitis

ŽINIOS IŠ LOS ANGELES

Los Angeles, Calif. — Spalio 12 d. buvo surengtas BALFO koncertas vajuus užbaigimo progai. Programą atliko solistai J. Urbonas ir Helen Bartush-Swagert ir parapijos choras. Surinkta apie 700 dolerių lietuvių šalpai Europoje.

Jau išėjo iš spaudos "Lietuvių Dienų" lapkričio mėn. numeris, kuriame telpa virš 40 įdomių nuotraukų iš lietuvių gyvenimo Amerikoje ir kituose kontinentuose. Taip pat yra įdomių straipsnių ir belestristikos. Po kiekvieno nuotrauka parašai abiem kalbomis. Prisiuntus savo adresą, vienas numeris susipažinimui siunčiamas nemokamai. Administracijos adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 So. Broadway, Los Angeles 3, California.

Los Angeles Tarptautinio Instituto suruoštoje įvairių tautų rankdarbių ir tautinių šokių parodoje dalyvavo ir lietuviai. Spalio 11 ir 12 dienomis su tautiniais šokiais pasirodė tautinių šokių šokėjų grupė, vadovaujama ponios L. Zaikienės.

Spalio 19 d. Kojelių bute įvyko Los Angeles lietuvių intelektualų grupės pasitarimas įsteigti klubą nagrinėjimui meno, literatūros, politikos ir kitų klausimų. Susirinkime dalyvavusių įvairių pažiūrų, įsitikinimų žmonių nutarta tokį klubą įsteigti. Sekantis susirinkimas kviečiamas lapkričio 9 d. Dail. P. Puzinas darys pranešimą apie meną, po to seks diskusijos.

JAV Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apygardos laikinosios valdybos sekretorius V. Bakūnas iš valdybos pasitraukė.

VLIKo VT narys — Mažosios Lietuvos atstovas Martynas Brakas, šių metų gale atvykstąs Amerikon, numatęs apsigyventi Los Angeles mieste.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Store Hours Monday 12:30 to 9:00 P.M.

We Give and Redeem Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

Puikūs, Apmegzti

Nesitempia

Multifilament Rayon Crepe

NAKTINIAI

Gražiai stilizuoti

Puikūs apvedimai

Balti ar Raudoni

1.99

A. Rūšies

Bias kirpti apatiniai, su plačiu apmezgimu ir išmuštu brūkšniuotu apvedoju viršū ir apačioje. Rausvi ar balti. Dydžiai 32 iki 40.

B. Rūšies

Karalaitės stiliaus apatiniai iš atskirų gabalų. Plačios apvedimo juostos priekyje ir užpakalyje iš viršū ir apačios. Balti ar rausvi. Dydžiai 31 iki 40.

Pašto ir telefono užsakymai priimami šeštadienį iki 5:30 ir pirmadienį 9:00 ryto iki 9:00 vakaro. Saukite CHERRY 1-3000.

The May Company's Basement Lingerie Department

Reg. 50c Quilted Pads 15x17 ar 17x18 colių dydžio. Mažai trūkumai.

4 \$1 už

Reg. 88 Quilted Pads 18x34 colių dydžio. Trūkumai.

2 \$1 už

1.69 Flannelette Paklodės Stiprios paklodės dvigubos Flannelette. Galima virinti.

1.39 yardas

The May Company's Basement Infants' Wear Department

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

GALIMA BAIGTI PAVARDŽIŲ LIEAUVINIMĄ

Lietuvoje buvo pradėtas pavardžių atlievavimas, tačiau nebaigtas. Kai kurie lietuviai tada nesirūpino savo pavardžių atlievavimu. Ir į Ameriką, kaip dabar matom, suvažiojo daugybė su pavardėmis, turinčiomis galūnes: -vičiai, -auskai, -enski, -inski.

Jei Lietuvoje buvo nesvarbu ar pavarde atlievavinta ar ne, Amerikoje pasidarė daugeliui aišku, kad su ilgais, svetima galūne pavardėmis, labai sunku suktis. Amerikietis niekada neišgarsintų pavardės, kuris nori vadintis Keršulevičius, ar Krunglevičius, ar Čebatarauskas, ar Klaniauskas, o kadangi Amerikoje yra daug slavų kilmės žmonių, kurie žino pavardes, kurios baigiasi -evič, -ovskij, Keršulevičių jie nori vadintis Keršulevič, Čebatarovskij, ir t.t., ir aiškiai žino, kad tai ne lietuviškos pavardės. Ypač mūsų profesionalams ilgos, svetimos galūnės pavardės pasirodė užmauda, bet jie nesistengia jas trumpinti, ką ir čia gali lengvai atlikti. Tuo pat būtu pravestas ir tas Lietuvoje pradėtas pavardžių atlievavimas.

Stojant į mokslo, parodant savo jau turimus mokslo pažymėjimus, ir profesionalams rūšiai ir egzaminams, reikalinga pateikti dokumentus, atsiveštas iš Lietuvos. Bet po to kiekvienas gali paduoti pareiškimą, kodėl jis nori savo pavardę pakeisti, ir sutikimas bus duotas.

Ypač tuo gali ir privalo pasinaudoti kiekvienas, kuris rengiasi tapti Amerikos piliečiu, suėmiant penkis metams nuo apsigyvenimo Amerikoje.

Galutinėje pilietybės aplikacijoje yra palikta eilutė, kurioje aplikantas gali parašyti kokią pavarde jis nori priimti. Pakeitimai laisvai suteikiami, tik pasinaudokite. Iš senesnių laikų visokių tautybių žmonių, kurie tik norėjo, pilietybę įgydami pametę savo sunkiai ištariamas, ilgas pavardes, pasivadinę net keisčiomis, kad ir trumpomis, amerikoniškomis pavardėmis. Bet lietuviams to daryti nereikia, nes originalūs lietuvių pavardės yra trumpos, daugiausia iš dviejų ir trijų skiemėnų.

Savo turimus originalius dokumentus apie mokslo, kilmę, amžių reikia saugiai palaikyti, pavarde sulietuvinant ar pilietybę įsigyjant. Dokumentai bus reikalingi Lietuvos sugrįžus, ir Amerikoje, nors labai retai, kartais prireikia įrodymo, ypač apie amžių, socialinę apdraudą atveju, kada sueina 65 metai ir žmogus nori gauti senatvės pensiją.

Koks vargas su ilgomis pavardėmis parodo išpopuliarėję vardai "Ike" vietoje Eisenhower, ir Adlai vietoje Stevenson Amerikos spaudoje.

PREZIDENTO IŠRINKIMO FORMALUMAI

Konstitucijoje nusakyta tvarka, kad prezidentą išrenka taip vadinama "Elektorių Kolegija", po visuotinių balsavimų, nors jau žinoma, jau antrą dieną po balsavimų kas prezidentu išrinktas.

Elektorių kolegiją sudaro 531 elektorius, kurie išeina po vieno nuo kiekvieno senatoriaus ir atstovo, kiek kuri valstybė ju Kongrese turi. Dauguma valstybių (26) neturi nei po 10 elektorių; septynios turi po 20 ir daugiau iš jų New Yorko valstybė daugiausia — 45, ir Kalifornija — 32. (Illinois — 27, Michigan — 20, Ohio — 25, Pennsylvania — 32, Texas — 24). Likusios turi tarp 10 ir 20 elektorių.

Aišku, kurioje valstybėje daugumą balsų gauna kuris kandidatas, ten visi elektoriai ir tenka tam kandidatui. Svarbiausia kandidatams gauti daugumą balsų didesnėse valstybėse, kuriose nulemia laimėjimą.

Iš 531 elektoriaus, prezidento išrinkimui reikalinga gauti 266 elektorių. Elektoriai susirenka tuoj po rinkimų, kiekvienas savo valstybėje, visoje šalyje tą pačią dieną, ir atlieka tą formalumą. Balsavimų pasekmės pasiunčia į Washingtoną. Ten balsai patikrinami, užprotokoluojami. Tačiau buvo vienas atsitikimas, kada daugumą balsų gavęs vienas, iš elektorių buvo išrinktas kitas. Tai buvo Rutherford Hayes, respublikonas, 1876 metais.

Viskam Amerikoje balsiai pabrangus, smarkiai pašoko ir prezidento inauguracijos kaštai. Inauguracija po šių rinkimų įvyks Washingtone, sausio 20, 1953. Kongresas paskyrė šiai inauguracijai \$201.000. Seniau inauguracijos išlaidoms praleisdavo apie \$25.000,000, iki \$50.000.

Gen. Eisenhower, kuris nebūvo politikas ir į prezidento kandidatūrą pateko daugiau kaip drako vadas ir kuris tikėjosi būti išrinktas veik visų gyventojų sutikimu, patyrė kas atsitinka siūvelis į politiką. Net pats valstybės prezidentas, kuris jį kelis kartus skyrė į atsakomąsias vietas kaip žymų karį, ir skelbė, kad jis būtų labai tinkamas prezidentu, ir net žadėjo jį remti (jeigu Eisenhower būtų kandidatas demokratų partijoje), jam pasirinkus respublikonų partiją, Eisenhower'į maišė su puvais, aiškinant jį visiškai netinkamu toms pareigoms. Joks prezidentas iki šiol panašiai nėra pasiūlęs, pats nebūdamas kandidatu.

KOVA PRIEŠ BRITUS AFRIKOJE

Afrikoje, kaip Azijoje ir kitur, vedama atkakli kova prieš britus.

Ypatingiausią kovą užvedė rytų pietų juodieji taip vadinamoje Kenya Kolonijoje. Ten veikia slapta žiaurių laukinių kariuomenių organizacija, vadinama Mau Mau, kurios nariai, apie 100.000 davę kraujo priešais išmušti baltuosius iš Afrikos. Mau Mau kariauja ne tik prieš baltuosius, bet ir savo juoduosius narius žudo atgrąsinant juos nuo darbo ar tarnavimo baltiesiems. Jų šeimas sunaikina, jei kurie elna baltųjų plantacijose dirbti. Žiauriai sužaloja jų turimus gyvulus, avims snukius nupjausto, galvijams kanopas nukapuoja, namukus sudegina.

Visai netoli didmiesčio Nairobi, teroristai nužudė dideles, 1-000.000 gentės vadą, kuris norėjo tramdyti tą juodųjų akciją prieš britus.

Kenya kolonijoje gyvena apie 30.000 baltųjų, kuriuos viršija 5.000.000 skaičius juodųjų. Britai ten išvystė gausias kavos plantacijas ir pelningai gyvena iki šio sukilimo. Teroristai veikia pasalomis, ir iš jų sunku išsisukti, nors jie taip pat daro įspėjimus ir duoda pakankamai laiko jų patvarkymus išpildyti. Keista jų kova, keistas ir įspėjimo būdas: prie durų pakabina nukirsta galva šuns lavoną...

AMERIKOS DOLERIAI SVETUR

Apskačiuojama, kad šimet keliautojai-turistai amerikiečiai praleis kitose šalyse \$1.004.000.000. Europai ir Viduržemui iš sumos tenka \$261 milijonas, Kanadai \$262 milijonai, Meksikai \$187 milijonai, Vakarų Indijoms ir Centrinei Amerikai

Spalio 18-19 dienomis Wind-sore, Kanadoje, įvyko pirmoji skautininkų ir skautėjų vadovų konferencija šitame žemyne.

Konferencijos tikslas buvo išdiskutuoti aktualias mūsų skautiškojo gyvenimo problemas, kiliusias naujose gyvenimo sąlygose, ir nustatyti veikimo gaires bei aptarti planus. Iš vyr. skautininkės Dr. Kesinaitės pranešimo, paskaitų bei diskusijų paaiškėjo pagrindinė tolimesnio veikimo kryptis, kurią galima būtų apibūdinti taip:

Skautės turi aktyviai įsijungti į diplomatinę misiją kovoje dėl Lietuvos laisvės. Jos turi reprezentuoti Lietuvą, kaip suvereninę Lietuvos respubliką ir būti tos respublikos tęstinumo skelbėjomis. Skautės nesitenkina vien skautavimu, bet visos pastangos ugdyti jaunimą lietuviškojo charakterį; jaunimą suleisti nuo nutautėjimo ir padaryti jį atsparu visoms neigiamoms pašalinėms įtakoms.

Skautės tęsia visas lietuviškos skautybės tradicijas tiek ideologijoje tiek išorinėje organizacijos formoje.

Tautinio auklėjimo momentui sustiprinti Seserijos Vadija įsteigė Tautinio Auklėjimo skyrių, kuriam vadovauja sktn. Dr. Zilinskienė, kuri ta tema ir skaitė paskaitą.

Ypatingo dėmesio skiriama taip pat ir asmenybės bei individualybės ugdymui. Tai savo paskaitoje psktn. A. Augustinavičienė nuosekliai išdėstė, nurodyma konkrečius būdus priekiti prie jauno žmogaus ir jį krepiti jo gabumus, energiją bei ambiciją teigiamai kryptimi.

Pirmoji konferencijos diena buvo užbaigta nuotaikinga laulu, kurio metu skautininkės turėjo progos pabendrauti su taip nuodžiū Windsorio lietuvių visuomenė. Po laulo įvykusios vakarienos metu konferenciją sveikino Windsorio lietuvių klebonas kun. Danielius ir Detroito skautų dviasios vadas kun. kapelionas Dagilis. Prieš vakarienę Jūratė Pečiūrienė davė skautininkės įžadą.

Antroji konferencijos diena buvo skirta finansams, uniformoms ir spaudos reikalams aptarti.

Konferencija buvo užbaigta pamaldomis, kurių metu kun. Dagilis pasakė tai pragai pritaikytą pamokslą. Po pamaldų įvyko iškilmingi Windsorio lietuvių suruošti pietūs, kurių metu buvo pasikeista kalbomis tarp lietuviškosios visuomenės atstovų.

\$87 milijonai, Pietų Amerikai \$28 milijonai, likusi sura išsidalija visur kitur, kur tik amerikiečiai mėgsta lankytis. Pati transportacija užsieniniams laivais ir lėktuvais atseina \$164 milijonus. Betgi dabar amerikiečių keliavimas nėra taip įspilęs, kaip buvo iki 1939 metų, kada turistai išleisdavo užsienyje iki \$2.000.000,000.

Palyginus su importu, kas užsieniui taip pat duoda dolerius, kavos importas viršija turizmo išlaidas, nes kavos importuojama už virš 11.300.000,000 per metus. Po to seka guma (kaučukas), kurio importuojama už \$800.000.000, vilnos Amerika importuoja kasmet už apie \$700.000.000 ir žibalo produktų už apie \$600.000.000.

Reklamai Amerikoje, Kanada praleidžia per metus apie \$2.500.000; vakarų Europa apie \$1.000.000; Havai salos \$375.000; Vakarų Indija \$950.000; Bermuda \$450.000, Meksika \$600.000. Pačios Amerikos geografiniai turizmo reklamai išleidžia per metus apie \$25.000.000, lėktuvų linijos apie \$30.000.000. Kalifornija ir Florida viškai \$187 milijonai, Vakarų Indijoms ir Centrinei Amerikai

Skautių vadovų konferencija

vų ir skautininkų. Sktn. Jonaitienė, Seserijos Vadijos vardu, įteikė meniškai inž. Drąsūčio paruoštus padėkos adresus p. Januškai ir p. Petručiui, kurie tikru lietuvišku nuoširdumu ir vaishingumu sudarė visas konferencijos pravedimui reikalingas sąlygas. Taip pat padėkos adresus buvo įteiktas Detroito skautėjų Gabijos Tunto tautininkėi sktn. K. Kodatienei, kuri ant pečių išnešė visą konferencijos organizavimo darbą.

Konferencijos prieidumą sudarė sktn. K. Kodatiene (pirminkė) ir pskn. A. Balašaitienė (sekretorė). Gauta daug sveikinimų iš įvairių organizacijos bei pavienių asmenų.

"AMERIKOS BALSAS" IR SKAUTAI

"Amerikos Balso" redaktorius, jūrų sktn. P. Labanauškas, sveikindamas Liet. Skautų Brolijos Vyriausiąjį Skautininką v. s. S. Kairį, pranešė, kad liet. skautų veikla išeivijoje dažnai "A. B." radijo bangomis pranešama Lietuvon. Jis taip pat džiaugiasi, kad daugelis skautų Kanadoje, JAV-bėse, Australijoje, Brazilijoje ir kitur klausia "AB" transliacijų ir dažnai jam apie tai peraso. Toks ryšys yra plėtinantis ir skatinantis. Kviečiami ir kitų kraštų liet. skautai atsiliepti laiškais. "Amerikos Balsas" dabar kalba į Lietuvą 8 kartus į dieną. Jo redaktorius pasiekiamas adresu: Mr. P. Labanauškas, Lithuanian American Information Centre, 233 Broadway, New York 7, N. Y., U.S.A.

SPAUSDINAMAS SKAUTŲ KALENDORIUS

Liet. Sk. Brolijos Vadijos leidžiamas 1953 m. kalendorius "TAUTA BUDI" jau atiduodamas spaudai. Knygų rinkoje jis pasirodys gruodžio mėn. pradžioje. Jis kainu — 50 c. Platintojai gaus 20 nuolaidos. Spaudos platintojai visose lietuvių kolonijose prašomi siųsti iš anksto užsakymus adresu: Mr. V. Skrimskas, 230 Brunswick Ave., Toronto, Ont., Canada. Skautų vienetai, nori patalpinkinkauti kalendoriaus platinime, raginami tuojau siųsti užsakymus. Šis kalendorius tiek išvaizda, tiek turiniu, bus originalus ir įdomus. Puikios iliustracijos,

DIRVOS ATSTOVAI

į kurias galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.
Antanas Česonis
1323 Hollins St.

So. Boston, Mass.
Brunonas Kalvaitis,
545 East Broadway.

Brockton, Mass.
Bačiulis A.,
9 Broad St.

Chicago, Ill.
Jonas Paplėnas,
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Dayton, Ohio
J. A. Urbanas,
1302 Lamar St.

Detroit, Mich.
Vl. Pauza,
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey
A. S. Trečiokas,
314 Walnut St.

New York-Brooklyne
Antanas Sodaitis,
57-56, 63rd St.,
Maspeth, N. Y.

Omaha, Nebr.
J. Povilaitis,
5617 So. 31 St.

Waterbury, Conn.
Vladas Varneckas,
2157 N. Main St.

Hamilton, Canada
Antanas Mingėla,
190 Catherine St. S.

Montreal, Canada
Stepas Kęsgaila,
6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada
Jonas Parsellūnas,
62 Pauline Ave.

Welland, Canada
Zukauskas Kazys,
287½ E. Main St.

Anglijoje
Dainora Daunoras
49 Thornham Ave.
Thurnham Green,
London W. 4

Australijoje
Povilas Lukošiusas,
Box 1665 M. G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Venecueloje
Antanas Diržys,
Avenida Alayon No. 6
Oeste
Maracay, Edo, Aragua

vinjetės, retos Nepr. Lietuvos gyvenimo nuotraukos, vertingi straipsniai, istorinės bei geografinės Lietuvos krašto žinios, partizanų dainos, statistika ir pn.

Visi lietuviai kviečiami kreiptis į savo spaudos platintojus ir reikalausti šį kalendorių, kuris bus geriausias Jūsų draugas 1953 m.

NAUJAS "LITUANICOS" TUNTO TUNTININKAS

Pasitraukęs "Litanicos" Chicago skautų tuntininkas sktn. S. Rudys savo pareigas perdavė JAV Rajono Vadeivis patvirtintam naujam tuntininkui sktn. Broniui GURUI, gyv. 6852 So. Morgan St., Chicago 21, Ill., tel. HU 3-7530.

Laukiama pasikeitimų ir tunto vadijoje.

SALPOS TALKA GRAZIAI EINA

Chicago ir Cicero skautai-tės kalėdiniais siuntiniams, Vokietijoje esantiems ligoniams, jau surinko per \$700.00 aukų. Jau paruošti 100 siuntinių išsiuntimui. Tuo-tarpu pagal turimus šelptinųjų sąrašus dar trūksta siuntinių. Skautai laukia daugiau aukų iš gerųjų lietuvių, kad galėtų suteikti džiaugsmą visiems ligoniams per Kalėdas.

STUD. SKAUTŲ METINE SVENTĖ

Stud. skautės ir vyčiai spalio 26 d. iškilmingai atšventė Chicagoje 28-ias Akademinių Skautų Sąjūdžio metines. Šventėje dalyvavo Korpi Vytis garbės narys prof. sktn. S. Kolu-paila, macenas p. J. Bačiūnas, tėvas Raibūzis, S. J., vyresn. sktn. O. Zailskienė, vyresn. sktn. K. Palciauskas. Sulaukta daug gražių sveikinimų iš skautų ir kt. stud. organizacijų.

SKAUCIŲ SESERIJOS VADIJOS ADRESAS

"Mūsų Vytis" praneša, kad pasikeitė Vyriausiosios Skautininkės v. s. Dr. D. Kesinaitės ir Sk. Seserijos Vadijos adresas: 735 E. 90th St., Cleveland 8, Ohio. Tuo pačiu adresu pasiekiamas ir sktn. S. Radzevičiūtė.

Kada?

Mūsų spaudos apžvalga

Každodėl Gediminui Galvai nepatinka Patariamoji Lietuvių Grupė. Neseniai jis kritikavo jos darbus, o dabar jos išleista žurnalą Lietuvą. Jis, tarp kitko, Drauge taip rašo:

"Kodėl PLG nėra linkusi pasimokyti iš ukrainiečių, kad išleis "The Lithuanian Quarterly"? Kada pagaliau, mes palaidosime neatsakingų paviršutiniškumą, kad savo metu tinkamas priemones panaudotume tiksliai taikinį apšaudyti? Kada mes surasime kelią iš nuolatinio jėgų blaškymo ir blaškymosi ir jų sutelkimą į vieningo tikslo siekimą? Kada lietuviai paties pasauliui moksline studijinę apyskaitą apie sovietinį imperializmą ir lietuvių tautos naikinimą, kaip tat yra padaręs Roman Smal-Stocki, 1952 m. leidinyje "The Nationality Problem of the Soviet Union", 474 pusl.? Jei mūsų veiksniai tenkinosi "savęs įsiekimu", tuo labiau sine cura tūnojimu, lietuvių visuomenei telieka padaryti tinkamas išvadas, kad nuduotas priemonės pakeitus kovingsmis" (Draugas, Nr. 245).

Į tuos nesuskaitomus kada? kaip kaip nejučiomis peršasi toks atsakymas: visi tie nenormalumai iš karto pranyktų, jei Lietuvių Patariamosei Grupėje ar kituose, anot Gedimino, veikniuose atsisėstų pats Gediminas Galva...

JAU PREZIDENTA TURIME...

"Jei bus kada sudaroma egzistinė Lietuvos vyriausybė, logiška galvojant, jos prezidentu turėtų likti Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Leonardas Simutis. Žlugus bolševikų tirionijai jis, kaip prezidentas, vadovautų grįžimo žygiui į Lietuvą" (Dr. A. Juška, Draugas, Nr. 245).

Tai rimtas "Draugo" pasiūlymas, kuris nelabai mėgstantiems juoką gali asaras įvartyti.

VAITIEKONAS PRALAIMĖJO

"Dipl. teis. J. Kairys, naujas Lietuvos Darbo Federacijos atstovas Vlike pradėjo darbą. Jis prisistatė Vliko pirmininkui ir pavaduotojui ir susipažįsta su darbu. Lietuvos Darbo Federacijos Centro Komiteto paskyrimas J. Kairį atstovu Vlike buvo visų Vliko narių šiltais sutiktas ir vienbalsiai patvirtintas". (Draugas, Nr. 248).

Atsiradus Darbo Federacijos 2 centrams, atrodė susidarys sunkumų dėl atstovų skyrimo, bet Vlikas šį klausimą išsprendė paprastai: pasitikėjo daugiau tuo centru, kuris, anot p. Vaitiekūno, buvo sudarytas bent iš 4 asmenų...

KRITIKA IR HONORARAS

Drauge pasirodžius J. Jankaus Paklydusių Paukščių kritikai, išliko daug įdomių dalykų. Ta proga Vieni bė rašo:

"Ar teko kada girdėti apie tokius literatūros kritikus, kurie iš anksto pasistatę tikslą kurią nors knygą "sudirbti", gavus priešingiems rezultatams, kreiptųsi į leidėją prašydami atlyginimo už recenziją. Pasirodo, kad toks fenomenas yra atsiradęs lietuvių kritikų tarpe.

Vos tik pasirodžius J. Jankaus "Paklydusiems paukščiams" šis "kritikas" iš visų savo armojų Drauge atidarė ugnį, pasiryžęs nuo žemės nušauti šį romaną. Deja, tas tik sukėlė susidomėjimą ir knygą bematant buvo išpirkta. Bet kai Draugas nesusukiojo honoraro už neatsiekiusią tikslo recenziją, "kritikas" dabar kreipiasi į leidėją, pra-

damas atlyginti už šį "patarnavimą" reklamuojant knygą.

Idomu būtų žinoti, ką galvoja Lietuvių Rašytojų Draugija apie tokios rūšies "kritikus"? (P. Dantas, Vieni bė, Nr. 42).

Kad Draugui ir "kritikui" rūpėjo ne tikroji kritika ir beašikas veikalo vertinimas, mato si ir iš tokio minimo kritiko pasisakymo. Jis savo laiške leidėjui, tarp kitko, taip rašo:

"Šiandien išėjo paskutinė "Paklydusių paukščių" kritikos dalis Drauge. Susidomėjimas kūriniu Chicagoje begalinis. Draugo redakcija nuliūdus, o iš dalies ir aš, nes... gavome priešingą rezultatą. (Mano pabr. Vyt. G.) Kadangi aš, pradėjęs rašyti recenziją apie Jankų turėjau 7-8-10 dienų nedirbti ir nūn nesuvedu galo su galu (net duonai ir gatvėkariams), būčiau dėkingas, jei Jūs pristumėt man vieną kitą dolerį popierai ir rašalui. Būčiau be galo dėkingas, iš Draugo už kritiką negavau nė cento..."

Tikrai vargšas kritikas. Gal reikėtų pagalvoti apie šelpimą, nes ar gi žmogus gali badauti...

VISUR KALTI NEKATALIKAI...

Prel. J. Balkūnas, 50 m. amžiaus sukaikties proga, davė pasiskalbėjimą Darbininkui. Tarp kitko, skaitome tokius preloato atsakymus:

"Kuriais visuomeniniais reiškiniais labiausiai esate nusivylęs?"

Lažiausiai srovų nepajėgumu sugyventi. Jos viena kita silpnina, užuot stiprinusios bendrai kovai. Didesnė atsakomybė skiriama už tai nekatalikiškoms srovėms. Katalikai bendrame darbe rodo daugiau nuolaidumo...

Kaip žiūrėti į PLB ateitį? Tai idealas. Bet dėl blogos valios iš nekatalikų pusės tai bus vienas iš sunkiausiai įvykdomų dalykų. Tačiau kaip tik dėl to, kad jis sunkiausias, jis yra reikalingiausias..." (Darbininkas, Nr. 79).

Pakaltinti kitus, tiesa, nėra sunkus dalykas, tačiau mūsų žiniomis nuo jų pačių pakaltinimų nėra laisvi ir gerb. preloato mini katalikai...

Vyt. Gedrimas

TINKAMIAUSIOS ILGIEMS

ŽIEMOS VAKARAMS IR

KALĖDŲ DOVANOMS

KNYGOS

gaunamos iki Naujų Metų

beveik už pusę kainos

ŠLIUPTARNIAI. Pirmą knygą, kurioje tiek daug pasakytą apie Amerikos lietuvių gyvenimo sunkumus, vargus ir kovas dėl lietuviybės. 652 puslapiai, Jono Šliupo, "dėdės" šerno ir kun. Dembskio atvaizdai, kainu tik 3 doleriai.

SIRDIES RUMAL. Amerikos lietuvių gyvenimo romanas; pirmas apie širdį; iliustruotas; 450 puslapių; kainu 4 doleriai.

ČIKAGOS SEŠELIAI. Septynios novelės, baismės už Upton Sinclairio RAISTĄ; iliustruotos; 316 puslapių; kainu 3 doleriai.

Visos 3 knygos tik už 6 dolerius! Bet šita beprotiškai nu-mušta kaina galios tik iki Naujų Metų. Todėl nedelskite, bet kiskite į voką 6 dolerius ir siųskite: Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Persiuntimo kaštus apmokame. (52).

Clevelande ir APYLINKĖSE

SKAUTŲ VADŲ PASIKEITIMAS

Š. m. lapkričio mėn. 9 d. 11 val. 30 min., lietuvių salėje, įvyks iškilmingoji Skautų Vėtininkijos sueiga, kurios metu senasis Vėtininkas perduos pareigas naujai išrinktam ir patvirtintam Vėtininkui.

Maloniai kviečiame tėvus, skautų būčiučius dalyvauti šioje sueigoje.

JAUNIMO VAKARAS

Lietuvių Kultūros Fondas maloniai kviečia lietuvišką jaunimą bei Clevelando visuomenę dalyvauti tradiciniame jaunimo vakare.

Vakaras įvyks lapkričio mėn. 9 d., sekmadienį, 5 v. v., Lietuvių salėje. Meninė programą atliks įvairių sričių mažieji bei jaunieji menininkai. Jo tikslas — ugdyti talentus lietuviško jaunimo tarpe, kelti susidomėjimą menu bei norą rimtai jį studijuoti.

Po meninės programos numatomas jaukus pobūvis su šokiais.

Įėjimas \$1, besimokančiam jaunimui 50 ct. Bilietus galima gauti Dirvoje ir nuo 4 v. prie įėjimo.

STUDENTAMS

Lapkričio mėn. 9 d. (sekmadienį) 11:30 val., Lietuvių salėje, kviečiamas pirmasis šio semestro studentų susirinkimas. Kviečiame atsilankyti visus, kurie studijuoja augstosiose mokyklose, nežiūrint į turimą pasikaitų skaičių ir formalinį studento statusą.

Susirinkime bus pranešta svarbios informacijos iš Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos veiklos ir kartu aptarta vietinės veiklos galimybės.

Lietuviškoji Clevelando visuomenė yra parodžiusi reikiamo dėmesio studentų reikalams, todėl ir mes parodykime savo darbus šeimyninio darbo vaisius. Nepamirškime savo pareigos atsilankyti į susirinkimą.

Prašome, pagal galimybes, atsiųsti studento pažymėjimus. Buvusiems skyriaus nariams pasiskirti kvietimai nebus siunčiami. A.L. S-tų Sąjungos Clevelando Skyriaus Valdyba

KORP! NEO-LITHUANIA 30 METŲ SUKAKTIES MINEJIMAS

Pranešame, kad Vytauto Didžiojo ir Vilniaus Universitetų studentų Korp! Neo-Lithuania 30-ties metų sukakties minėjimas Clevelande rengiamas šia programa:

1. Lapkričio mėn. 15 d. (šeštadienį) 6 val. vakaro iškilmingas aktas ir meninė dalis Colonial Gardens salėje, 1960 E. 79 St. Meninėje dalyje dalyvaus solistė Natalija Aukštuoliene.

Po iškilmingo akto, toje pat salėje, 8 val. vakaro įvyks pobūvis.

2. Lapkričio mėn. 16 d. (sekmadienį) 10 val. ryto renkamas pamaldoms šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Po pamaldų vyksta į mauzoliejų Korporacijos Garbės Narių a. a. A. Smetonos pagerbti.

Į minėjimą kviečiami Sambūrio nariai su artimaisiais, korporacijų ir organizacijų atstovai ir svečiai.

Clevelando Neo-Lithuanai

POLITINIO KLUBO MITINGE

kuris įvyko praėjusį sekmadienį, kalbėjo adv. Paul Walter, adv. Julius Smetona ir susirinkimo pirmininkas J. P. Žiūrys. Susirinkime buvo ryškinta rinkimų svarba ir reikalas pakelti įsienėjusią valdžią. Susirinkimu daugiausia domėjosi naujieji ateiviai.

CLEVELANDO LITUANISTINĖ MOKYKLOJ

Šiuo metu mokosi 230 mokinių. Mokytojų 15 mokytojų. Mokinių skaičius dar didėja, bet tėvai prašomi vaikams nedelsiant pasiųsti į mokyklą, kad nesitrukdėtų mokslas.

KARIUOMENĖS MINEJIMAS

Clevelando L. S. "Ramovė" lapkričio 23 d. proga, lapkričio 22 d. 6 val. 30 min. lietuvių salėje rengia Kariuomenės šventės minėjimą. Bus paminėti ir atitinkama meninė programa.

Vakaro pelnas skiriamas Lietuvos karo invalidams šelpiti.

VĖLINIŲ PROGRAMA PER RADIJĄ

Šį penktadienį, lapkričio 7 d., 7 val. vak. Clevelando Lietuvių Radijo klubo programos metu bus paminėtos Vėlinių šventės specialiu vaizdeliu, kurį paruošė skautės, vadovaujamos p. Modestavičienės.

Ta pačia proga primename, kad visais radijo programos reikalais prašoma kreiptis į radijo klubo programos vedėją Balį Auginą, telef. EX 1-5393.

GRĮŽO ATOSTOGŲ

Vytautas Kamantavičius, aktyvus skautų veikėjas, dabar tarnauja kariuomenėje, grįžo į Clevelandą dviem savaitėm atostogų. Po to karinę tarnybą tęs Europoje.

PARDUODAMAS NAMAS

Superior ir East 91 St. rajone. 7 kambarių, vienos šeimos. Du garažai. Laisvas. Kaina \$8.500. Ray Nausneris, UL 1-3919 LI 1-9216 11809 St. Clair

Gražios, naujos, lietuviškos Kalėdų atvirutės.

Gėlės vestuvėms, pokyliams, laidotuviams.

Nemokamas pristatymas. FRIENDLY FLOWER SHOPPE 6901 Superior Ave., HE 1-6339 Adara nuo 9 val. iki 7 vakaro. (52)

JIESKO DARBININKŲ

Preso operatorių, įrankių darbininkų ir fabriko pagalbinių. 45 val. savaitėje. Apdrauda, dovanos. Interior Steel Equipment Co., 2352 E. 69 St.

12 NAUJŲ BUNGOLOWS

Hoover Rd., netoli Neff — Our Lady of Perpetual Peace parapijos. Gyvenamasis kambarys, didelė virtuvė, valgomoji 9x11, 2 miegamieji. Plytelių maudyklė žemai, 2 kambariai naudojami viršui. Perskirtas rūšys. Gaso šildymas, akmenų priekis. Netoli nuo mokyklos, bažnyčios ir krautuvų. Prašoma \$16.800. Stakich Realtors KE 1-1934 15813 Waterloo Rd. (45)

Bronius Budriūnas Clevelande!
Sekmadienį, lapkričio mėn. 16 d., 6:30 val.
lietuvių salėje
ĮVYKSTA

BR. BUDRIŪNO VYRŲ KVARTETO KONCERTAS

Programai talkininkauja

Akt. P. Maželis

Bilietai po \$1.00, \$1.50 ir \$2.00 gaunami spaudos kioske, pas Aiteijos klubo narius ir koncerto dieną prie įėjimo. Po programos šokiai, grojant geram orkestrui, gausus butetas ir kiti pajuvairinimai.

Rengia Clevelando ateitininkai

PADEKA

Dr. M. Vaitėnas širdingai dėkoja visiems užjautusiems jį sunkioje ligoje. Ypatingai dėkingas globėjusiems jį p. Paučieniams, Grudžiams, Mikuliams, Bieliniams, Gobiams, Jasinevičiams, Auginams, kun. dr. Širvaičiui, p. Samienei, Abraišiams ir Clevelando akad. skautėms.

NAUJAM NAME

Inž. Algirdas Nasvytis nusipirko namus ir jau persikraustė. Dabartinis jo adresas: 1380 Ansel Rd.

ISVYKO Į KALIFORNIJĄ

Spalio 25 d. į Los Angeles miestą, Kalifornijoje, išvyko Clevelande gyvenę L. Vilimienė ir Vladas Gričiukas. L. Vilimienė išvyko gyventi pas savo vyrą, į Los Angeles persikėlusį gyventi prieš du mėnesius. Visi yra dirbę Twist Drill įmonėje.

PERSIKĖLĖ IŠ BOSTONO

Iš Bostono į Clevelandą persikėlė A. Zaranka.

APSIVĖDĖ

Spalio mėn. 4 d. Alfredas Zorskas, senųjų ateivių lietuvių veikėjų Zorskų sūnus, vedė Sofiją Navicką. Vestuvės šalyvavo daugiau kaip 400 svečių. Povestuvinė kelionė buvo išvykę į New Yorko valstybę.

FILMS CLEVELANDE

Pastaruoju metu Clevelande pasirodo vis daugiau geresnių filmų. Iš paskutinėmis savaitėmis rodyti ir dabar dar su pas

PORTRETINĖS SVEIKINIMO ATVIRUTĖS

Būk gudrus ir nepaprastas šiais metais. Siųsk Kalėdų Portreto sveikinimą įstatytą į gražią Kalėdų atvirutę, su pritaikytu voku.

EAST 79th STUDIO

1197 East 79 St.
HE 1-3535 EX 1-6716

I. J. SAMAS, JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvė ir kiekvienam Jūsų būto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

CLEVELANDIEČIŲ DEMESIUI

Dirvos redakcija visų clevelandiečių patogumui praneša, kad norintieji savo artimiesiems ir pažįstamiems per laikraštį pranešti apie savo išvykimus atostogų, apie šeimos šventes, laimingus ir nelaimingus atsitikimus, tą gali padaryti nemokamai.

Organizacijų susirinkimai, pasikaltos, paminėjimai, skelbiami nemokamai. Tuo gali naudotis visos Clevelando lietuviškos organizacijos.

IMTYNIŲ SEZONAS

Ketvirtadienį, lapkričio 13 d. 8:30 val. metinis imtynių sezonas atidaromas Central Armory. Penkios poros imtininkų, įskaitant dvi moteris; dalyvaus šiose pirmose imtynėse. Pelnas skiriamas Kalėdų dovanoms neturintiems.

PARDUODA GASO PEČIŲ

Pigi kaina. Kreiptis: 1439 East 173 St. Tel. KE 1-3239. Šaukti po 5 val. vakaro.

REIKALINGA MOTERIS

Reikalinga moteris švaros darbams-valymui ir skalbimui. Pagaidaujama 35-40 metų amžiaus. 3-4 dienos savaitėje. Kreiptis: 8112 Superior Ave., CE 1-4670.

Patark ir kaimynai,

kad prenumeruotų

DIRVA

"Society Plan"

jums padeda taupyti! Ateikit. Susipažinkit su 3 laipsnių planu, kaip sudaryti Jūsų taupymo sąskaitą, arba pareikalaukit raštu Nemokamos Knygesles išaiškinančios apie šį asmenišką patarnavimą.

Nemokama vieta automobiliui patalpyti Jums esant banke, tuojau už namų, 127 Public Square, Federal Deposit Insurance Corp. narys.

NAMŲ REMONTAS, DAŽYMO BEI DEKORAVIMO DARBAI

atliekami sąžiningai, greitai ir pigiai. Kreiptis: V. Rickus, tel. HE 2-0683 (vakarais nuo 6 iki 11 val.) arba — 1505 Addison Rd. (52)

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėje

7106 Superior Ave.

Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo metu, bet kokios rūšies foto patarnavimas Jums.

Modernūs portretai, vestuvių, iškilimų, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalų ir filmų įvairių fotografavimas, dabar CLEVELANDE.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atžara ir trečiadieniais.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

APDRAUDOS PATARNAVIMAS

MASINŲ, GAIŠRO, GYVYBES

Milionalinio žino Farm Bureau apdraudą dėl žemų kainų. Bet ar Jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali Jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą.

Perkant ar pratęsiant bent kokią apdraudą Jūs visad pasitelkiate PAULINĄ SENKUS

13706 Benwood Ave.

Tel.: SK 1-2183

FARM BUREAU INSURANCE COS.

• Farm Bureau Mutual Insurance Co.
• Farm Bureau Life Insurance Co.
• Farm Bureau Mutual Fire Insurance Co.
HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudonai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkalnavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

716 Society for Saving Bld.

Telef.: MAIN 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

ATIDARYTA NAUJA

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant

geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

ŽMOGAUS LAIMĖ

Žmogus laimingas, kada laisvas nuo gyvenimo vargų, rūpesčių, ekonominių nedeatelių.

Žmogus, nuolat taupydamas, tą laimę gali pasiekti ir iš ekonominių vargų išsilaisvinti.

Lietuvių Bankas yra saugi ir pelninga taupymo vieta. Kiekviena knygtutė apdrausta Federal Insurance Corp iki \$10.000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.

Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2198

Cleveland, Ohio

Jūsų pinigines draugas yra MONCRIEF

šildymo ir oro atvėsinimo sistema

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P. J. KERSIS

716 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutalsau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3, Ohio

Wilkis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wilkis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON

FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio.—Telefonas: ENdicott 1-4486. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Lietuviams agronomams organizuojantis

Prieš porą vasarų Chicagoje agronomai sudarė profesinę draugiją. Neseniai juos pasekė Detroito kolegijos, o dabar ir Clevelando agronomai ėmė jungtis. Tačiau tos draugijos, toli gražu, visų lietuvių agronomų Amerikoje nesujungia. Jos, praktiškai, ir jokio ryšio tarpusavy neturi. Tad linkėtina, kad šis mūsų agronomų organizacinis judėjimas nusistungtų parapijų rėmuose, bet išsiliūtų plačiau, sujungdamas VISUS agronomus į vieną šeimą — LIETUVIŲ AGRONOMŲ SAJUNGĄ AMERIKOJE.

Kitų didžiųjų profesijų tremtiniai tokias savo sąjungas yra sudarę Vokietijoje. Amerikoje jos tęsia pasekmingą veiklą. Agronomai profesiniais pagrindais susijungti tremtyje iki šiol nerado reikalo ar nepajėgė. Tiesa, agronomams talkininkaujant, Vokietijoje buvo įsteigta "žemės ūkio Darbuotojų Sąjunga", kurioje tilpo ir nemažas būrys agronomų, susijusių su agronomų sekcijomis. Ši didžioji daugumoj ūkininkų organizacija, savo gyvavimo laikotarpyje parodė gražią veiklą. Tačiau ši sąjunga visų agronomų tremtyje sujungti nepajėgė, tad ir jos agronomų sekcija, nei savo apimtimi, nei veikla, agronomų profesinės organizacijos vaidmens vaidinti negalėjo.

Laikas ir agronomams sudaryti savo vieną profesinę organizaciją. Jos laukia plati veiklos sritis, tiek savo narių, tiek ir Lietuvos laui. Tiesa, tai veiklai sąlygos yra sunkios. Agronomai išsibarstę plačiajame Amerikos krašte, todėl tarpusavy susisiekti, daugumoj, gali tik laiškais. Sunkus darbas fabrikuose nedaug energijos bepalieka visuomeninei veiklai. Tačiau, reikia tikėtis, agronomai, tęsdami Tėvynę išugdę savo tradicinį sugebėjimą organizuoti, kurti ir tvarkyti, ras priemonių tiems sunkumams nugalėti.

Agronomai, kaip ir visi lietuviai tremtiniai, gilii ilgesiu laukia dienos, kada galės grįžti. Laisvon Lietuvoje. Atstatant sugriautą Lietuvos žemės ūkį, agronomai bus labai pasigėdiję. Tėvynės ūkiui bus reikalingi ne savo profesijos atsilikę agronomai, bet kupini mokslo ir modernios patirties žemės ūkio specialistai. Tad ir tremties agronomai nori grįžti Tėvynėn netik išsibarstę Lietuvoje įgyto žemės ūkio mokslo ir patirties, bet dar jį gerokai praturtinę kultūringiausių kraštų patyrimais žemės ūkyje. Agronomas, dirbdamas fabrike, savo profesiją dydla, ne progresuoja. Tik dirbdamas savo specialybės darbą agronomas gali išsilaikyti profesinę augstumo ir joje kilti.

Agronomai, kaip ir dauguma tremtinių profesionalų, kol kas nepajėgia prisiveržti į savo profesijos darbą. Pakeliui į šį darbą jie sutinka eile kliūčių, kaip nepakankamas anglų kalbos mokėjimas, J.A.V. pilietybės neturėjimas ir kt.

Daugelis jų jau kalba angliskai laisvai. Kiti vėl energingai mokosi ir neužilga ši kalba jiems nebebus jokia kliūtis. Kurkas didesnė kliūtis — neturėjimas J.A.V. pilietybės. Ir šioje šalyje agronomai daugumoje dirba valdinėse darbovietėse. Nors agronomų stanga, bet federaliniai ir daugumos valstybių nuostatai reikalauja, kad valdinės tarnybos būtų skiriamos tik piliečiams. Kai kurios valstybės, o taip pat ir visos privačios įstaigos, šių nuostatų nėra suvaržyti, bet viešosios nuomonės spaudžiami nepiliečius priimti tarnybon taip pat vengia.

Pagaliau, neretai, ir Lietuvos agronomo turimas diplomats sudaro šokią tokią kliūtį. Tai todėl, kad į Lietuvos žemės ūkio Akademijos išduotus diplomus, čia neretai žiūrima su nepasitikėjimu, abejojant ar ta Akademija yra augštoji mokykla. J.A.V. yra daug visokių "akademijų", nieko bendra neturinčių su augštoja mokykla (tikybinį ir kitokių organizacijų išlaikomos, kai kurios augštesnės ir specialios mokyklos). Be to, kyla neaiškumų kuriam amerikoniškos augštosios mokyklos laipsniui prilygsta (ir iš viso ar prilygsta) "diplomuotas agronomas" — žemesniai "bachelor" ar augštesniai "master". J.A.V. augštosios mokyklos baigiamos šiais laipsniais: "bachelor's", "master's" ir "doctor's".

Nemaža kliūtis profesiniam darbui gauti yra ir J.A.V. agronominio darbo rinko nežinojimas. Kraštas platus, susisiekimas brangus, o agronomas, užimtas kasdieniniu darbu, neturi nei laiko įsiskaitant darbo važinėti po svetimas valstybes.

Iš pateiktų pastabų matyti, kiek daug gera agronomų sąjunga galėtų padaryti savo nariams. Sąjungos vadovybė, susitarusi su kitų tautybių tremtiniais agronomais, galėtų bandyti paveikti valdžios įstaigas, kad nuostatas, draudžias priimti valdinėse tarnybon nepiliečius, tremtiniais agronomams nebūtų taikomos ar būtų bent sušvelnintos. Tos įstaigos negalėtų būti abejingos kelių šimtų organizuotų tremtinių agronomų balsui. Juo labiau, kad krašte agronomų stanga. Juo labiau, jei tas balsas būtų paremtas sumania ir energinga agronomų akcija, į ją sutelkus tremtinių vadovaujančius veiksmus, tautybių patariamąsias grupes prie Laisvosios Europos Sąjūdžio, jų atstovybes žaliajame Internacionale ir kt. Sąjungos vadovybė galėtų išaiškinti ir gauti atitinkamas valdžios įstaigos pripažinimą, kad Lietuvos žemės ūkio Akademija yra augštoji mokykla, ne mažesnė, bet dar didesnės vertės, kaip vietos College of Agriculture. Šiame reikale gražią ir pasekmingą iniciatyvą yra parodę tremtiniai veterinarijos gydytojai. Reikėtų tik paskirti juos. Sąjungos vadovybė, sekdamas žemės ūkio specialistų darbo rinką ir informuodama savo narius, žymiai palengvintų jiems įsijungti į savo profesijos darbą.

Pagaliau, agronomams ir gavus pilietybę, jiems Amerikos durys į profesinį darbą visu plociu tuotau dar neatsivers. Gali iškilti eilė naujų kliūčių. Viena tokių kliūčių galės būti vietos žemės ūkio ir jam kelti naudojamų privačių ir viešųjų priemonių nežinojimas. Agronomų sąjunga, suėjusi į kontaktą su žemės ūkio Departamentu, jau dabar eventualias kliūtis galėtų išaiškinti ir surasti priemones joms pašalinti.

Agronomų sąjungos veikla neturėtų ribotis tik savo narių reikalais. Reikia atsiminti, kad kas buvo pasakyta apie agronomų profesinį atsilikimą; tinka ir bendrai tremtiniai ūkininkai. Dirbdamas nušalyje nuo žemės ūkio, jis pamazėli pamiršta Tėvynės žemės ūkyje įgytą patirtį, o negaudamas specialisto paramos, negali sekti J.A.V. ir kitų kultūringiausių kraštų didesnę pažangos žemės ūkyje. Nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio dideli laimėjimai pasiekta tik agronomo ir ūkininko glaudaus bendradarbiavimo dėka.

Siekiant didžio tikslo — Lietuvos išlaisvinimo ir jos ūkio atstatymo — tremties agronomas neturėtų pamesti ryšio su tremties ūkininku. Tad, šalia savo profesinių reikalų tvarkymo, agronomų sąjungos veiklos srityn turėtų jėgti artimo kontakto su lietuviams ūkininkais J.A.V.-bėse sudarymas ir jo palaikymas. Ne tik su tremtiniais ūkininkais, bet ir su tuo seniau čia apsigyvenusiais lietuviams ūkininkais. Atsiminkime, kad šiame krašte žemės ūki verčiasi daug tūkstančių mūsų tautiečių. Tokio ryšio reikšmės agronomui, ūkininkui ir bendrai lietuviškam reikalui netenka aiškinti.

J.A.V.-bėse įsikūrę apie 100 lietuvių agronomų. Tai sudaro galingą už Lietuvos išlaisvinimą. Tačiau organizuotais agronomų įnašas į laisvės kovą galėtų būti dar efektingesnis. Juk Lietuva — ūkininkų kraštas. Lietuvių tautos kančios šiandien daugumoj yra ūkininkų kančios. Nepriklausomaj Lietuvoj agronomai buvo artimiausi ūkininkų bendradarbiai, patarėjai ir vadovai. Raudonųjų okupantų pavergtiems Lietuvos ūkininkams negalint patiems šauktis laisvojo pasaulio pagalbos dėl tautos ir jos ūkio naikinimo, agronomams tremtyje tenka didi pareigos ir moralė teisė kiekvieną progą prabilti į tą pasaulį kenčiančio Lietuvos ūkininko vardu. Agronomų sąjunga galėtų būti vienu garsiausių garsiakalbų dėl Lietuvos laisvės, garsiakalbių iš lietuvių ūkininkų, nes niekas taip gerai nesupras kenčiančios lietuvių tautos, kaip ūkininkas.

Čia pateiktos mintys toli gražu neapima visų galimų organizuotų agronomų veiklos gairių. Tos veiklos ribas, jos gaires gali nustatyti tik gyvenamosios sąlygos. Agronomų graži iniciatyva, energija ir pasiryžimas pajėgs tas sąlygas paveikti reikiama kryptimi.

AR ŽINAI?

Egipto spaudos pranešimu. El-Tomeylat genties šeikas, netoli Kairo gyvenęs 120 metų amžiaus Nasralla Ahmed, tikisi netrukus sulaukti 31-jo vaiko iš savo jauniausios (16 m. amžiaus) žmonos Nadios. Didikas turi dvyliką žmonių ir, su anūkais, proanūkais ir t.t., — 120 palikuonių.

Belgas chemikas Robertas Mouton skelbiasi radęs būdą alaus tablelėms gaminti. Tereikia tokią tablelę užpilti vandeniui, pridėti alkoholio bei anglies dvideginio ir jau gaunamas puikus putojantis gėrimas.

Išradėjas nemano, kad jo "sausas" alus galėtų konkuruoti "slapio" alaus prekybą, tačiau išradimas gali būti labai reikšmingas alaus eksporte. Šalis, pagarsėjusi alaus gamyba ir eksportuojanti alų "už jūrių marių", gamintų sau tabletes ir jas eksportuotų. Tai kainuotų žymiai pigiau, nes 1 tablelė, vienai alaus bonkai pagaminti, sveria 13 gramų (mažiau nei pusė uncijos), t. y. apie 50 kartų mažiau, negu 1 bonka alaus. Pačios tabletes gaminamos ne sudėtinio būdu, o yra pagaminto alaus koncentratas.

Vienam cukraus svarui nusi-pirkti darbininkas turi dirbti: JAV — 4 minutes, Danijoje — 5, Norvegijoje — 7, Airijoje — 9, Šveicarijoje — 14, Prancūzijoje ir Vokietijoje — 21, Olandijoje — 26, Austrijoje — 29, Italijoje — 37 ir Sov. Sąjungoje 110 minučių.

Bulvių svarui nusipirkti Amerikos darbininkas dirba 2 minutes, o komunistų "rojuje" — 56 minutes.

Tūla ročesterietė neseniai gauti, nes ji pagyventi, o tuo pačiu pritrauktų daugiau skaitytųjų.

Be abejo, agronomų sąjungos veikloje nestigtų efektyvių pastangų paremti vedamą Lietuvos išlaisvinimo kovą. Tėvynės laisvinimo darbas agronomų šeimai nėra svetimas. Apie tai vaizdžiai kalba ilgas sąrašas agronomų, bolševikų nužudytų arba žuvusių partizaninėse kovose, deportuotų į Rusijos gilumą, kankintų ir nužudytų arba žuvusių partizaninėse kovose, deportuotų į Rusijos gilumą, kankintų ir nužudytų nacių kalėjimuose, kovojusių prieš bolševikiškus ir vokiškus okupantus Lietuvos pogrindyje ir dabar aktyviai tebekovojančių už Lietuvos išlaisvinimą. Tačiau organizuotais agronomų įnašas į laisvės kovą galėtų būti dar efektingesnis. Juk Lietuva — ūkininkų kraštas. Lietuvių tautos kančios šiandien daugumoj yra ūkininkų kančios. Nepriklausomaj Lietuvoj agronomai buvo artimiausi ūkininkų bendradarbiai, patarėjai ir vadovai. Raudonųjų okupantų pavergtiems Lietuvos ūkininkams negalint patiems šauktis laisvojo pasaulio pagalbos dėl tautos ir jos ūkio naikinimo, agronomams tremtyje tenka didi pareigos ir moralė teisė kiekvieną progą prabilti į tą pasaulį kenčiančio Lietuvos ūkininko vardu. Agronomų sąjunga galėtų būti vienu garsiausių garsiakalbų dėl Lietuvos laisvės, garsiakalbių iš lietuvių ūkininkų, nes niekas taip gerai nesupras kenčiančios lietuvių tautos, kaip ūkininkas.

Kiekvienos geresnės filmos pagaminama ne mažiau kaip 250 kopijų.

Automobiliai šviečia elektri-nėmis lempomis nuo 1909 metų. Prieš tai elektros vietoj buvo naudojamos karpitės.

Obuolių pasaulyje suvalgoma daugiau, nei kokių kitų vaisių.

Žemės ūkio įstaigos tvirtina, kad Amerikoje 123 milijonai žiurkių kasmet sunaikina gėrybių už 189 mil. dolerių, taigi apie pusantro dol. "nuo galvos".

JAV priskaitoma 8 milijonai proto ligonių ir 4000 jiems gydytojų.

Tvirtinama, Čikagoje esą daugiau storulių moterų, nei kuriame kitame Amerikos mieste. Dėl to, esą, ten ir autobusų sėdynės esančios platesnės, nei kitų miestų autobusuose.

"The Star-Spangled Banner" kongreso oficialiai paskelbtas JAV himnu 1931 m. kovo mėn. 3 d.

New Yorko zoologijos sodas Bronx su savo 300 akrų plotu ir 2000 gyvulių yra didžiausias pasauly.

Aliaskoje vyrų gyvena 3 kartus daugiau, nei moterų. Rojus! Paskutiniojo karo metu Sov.

vusi iš savo sužadėtinio, kovo-jančio Korėjoje, 103 puslapių laišką, kuriam perskaityti reikėjo 2 valandų.

1950 metais amerikiečiai nu-pirko 360 milijardų cigarečių už 3.870 milijonų dolerių.

Vien už muziką Amerikos kar-inė valdžia kasmet sumoka virš 26 milijonų dolerių. Tiksliau pa-sakius, tiek pinigų išeina 281 orkestrui su 10.250 muzikantų išlaikyti.

Amerikos rekrutas gauna į mėnesį 70.00 dolerių, Anglijos — 29.70, Prancūzijos — 1.02.

Kaip žinia, visos Amerikos kongreso atstovų prakalbos už-rašomos ir atspaudžiamos. Vieno Congressional Record puslapio atspaudimas mokesčių mokėto-jams atsieina 82 dolerių.

Be kitų privilegijų, kongres-monai turi teisę kas mėnuo siųs-ti nemokamų telegramų iki 1000 žodžių ir su bet kuria vietoje kalbėti telefonu iki 50 minučių. Žinoma, už viską sumokame mes, mokesčių mokėtojai.

Statistika tvirtina, kad di-džiausiais pasipiršimų procentas įvyksta automobiliuose.

Toliau tvirtinama, kad daž-niausia pasipiršama apie 10 val-vak. arba 11 val. vak., vidurnaktį, 1 val. naktį arba, pagaliau, 2 val.

Meilės pareiškimo būdai sta-tistikos taip pat nustatyti. Vyrų 36% iškilmingai prisipažįsta my-lį pridėję ranką prie širdies, 24% prisipažinimą patvirtina bučiu, 20% ima mikioti, 10% iš viso tyli, 4% švelniai bučiuoja my-limosios plaukus, 2% pasitenki-na rankos pabučiavimu ir apie 2% klaupia ant kelių.

Gražioji lytis į tai reaguoja taip: 60% be žodžių lieka ka-boti ant vyro kaklo, 20% pa-rausta ir užsidengia rankomis veidą, 14% žiūri primygtinai vyrui į akis, netardamos žodžio, 4% nustembia, lyg iš dangaus nukritusios, 1% — pagal senelių madą — alpsta, ir paskuti-nioji iš šimto — pabėga. Kodėl — reikia klausti kiekvienos at-skirai.

Kiekvienos geresnės filmos pagaminama ne mažiau kaip 250 kopijų.

Automobiliai šviečia elektri-nėmis lempomis nuo 1909 metų. Prieš tai elektros vietoj buvo naudojamos karpitės.

Obuolių pasaulyje suvalgoma daugiau, nei kokių kitų vaisių.

Žemės ūkio įstaigos tvirtina, kad Amerikoje 123 milijonai žiurkių kasmet sunaikina gėrybių už 189 mil. dolerių, taigi apie pusantro dol. "nuo galvos".

JAV priskaitoma 8 milijonai proto ligonių ir 4000 jiems gydytojų.

Tvirtinama, Čikagoje esą daugiau storulių moterų, nei kuriame kitame Amerikos mieste. Dėl to, esą, ten ir autobusų sėdynės esančios platesnės, nei kitų miestų autobusuose.

"The Star-Spangled Banner" kongreso oficialiai paskelbtas JAV himnu 1931 m. kovo mėn. 3 d.

New Yorko zoologijos sodas Bronx su savo 300 akrų plotu ir 2000 gyvulių yra didžiausias pasauly.

Aliaskoje vyrų gyvena 3 kar-tus daugiau, nei moterų. Rojus! Paskutiniojo karo metu Sov.

KIEK BALSAVO UŽ KANDIDATUS! PREZIDENTUS

Čia patiekiami duomenis, kiek gyventojų JAV yra balsavę už demokratų ir respublikonų kan-didatus nuo 1920 m.

1920 m. — Harding (Resp.) gavo — 16,152,200 balsus; Cox (Dem.) — 9,147,353 balsus.
1924 m. — Coolidge (R) — 15,725,016. Davis (D) — 8,385,586.
1928 m. — Hoover (R) — 21,392,190; Smith (D) — 15,016,443.
1932 m. — Roosevelt (D) — 22,821,857; Hoover (R) — 15,761,841.
1936 m. — Roosevelt — 27,476,673; Landon (R) — 16,679,583.
1940 m. — Roosevelt (D) — 27,243,466; Willkie (R) — 22,304,755.

1944 m. — Roosevelt (D) — 25,602,505; Dewey (R) — 22,006,278.

1948 m. — Truman (D) — 24,105,812; Dewey (R) — 21,970,065.

Balsuotojų nuostimis — JAV 1948 m. buvo — 51%. Kituose kraštuose jis buvo toks: Aus-tralijoje 1951 m. — 96%, Bel-gijoje 1950 m. — 90%, Italijoje 1948 m. — 89%, D. Britanijoje 1951 m. — 83%, Švedijoje 1951 m. — 80%, Kanadoje 1949 m. — 75%, Prancūzijoje 1945 m. — 75%, Izraelyje 1951 m. — 72%, Japonijoje 1951 m. — 71%. Kiek "balsuoja" S. Rusi-joje, gerai žinoma. (al.)

Kaikurioje spaudoje skleidžia-ma netikrų žinių apie Urugva-jaus LB organizavimąsi ir taria-mus srovinius nesusipratimus.

Mes šioje kolonijoje seni tau-tininkų srovės veikė ir šios srovės atstovai Bendruomenės organuose matome reikalinga pareikšti, kad ULB Taryba, Val-dyba ir Garbės Teismas išrinkti teisėtai ir demokratiškai — pa-gal ULOK nuostatus ir pagal pilnateisių narių balsuotojų dau-gumos valią. Šiuose organuose vieningai su mumis bendradar-biauja katalikų ir nesrovinų at-stovai.

Triukšmą keliantieji vadinami kairieji gerai žino, kad nariais nepriimti pora kandidatų buvo sąlyguojami ne kaip tu ir kitų srovinų laikraščių koresponden-tai, bet kaip korespondentai šmeižikai, kenkį geram lietu-vių vardui Urugvajuje ir nieki-ną padorius Bendruomenės na-rius. Dėl tų pačių priežasčių ir dėl kenkimo bendram darbui Bendruomenėje trumpam laikui

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Sovietinės Lietuvos vad. žė-mės ūkio ministeris Augustinai-tis giriasi, kad, baigus kolekty-vinimą, dabar visoje Lietuvoje yra su-kurti 2.673 stambūs kolektyviniai ūkiai ir 127 mašinų traktorių stotys. Giriamasi, kad dabar žemės ūky mechanizuota apie 40 proc. visų darbų, paruošta 14.100 vadovau-jančių kolchozų kadro ir 1.400 vidutinės kvalifikacijos specia-listų, masinės kvalifikacijos kur-suose mokėsi daugiau kaip 40.000 žmonių, iš kaimiečių paruoš-ta daugiau kaip 2.000 mecha-nizatorių. Trimečius kursų agro-technikai ir zootechnikai stadi-juoti lankė 21.935. Į kolektyvi-nimo procesą buvo įtrauktas ir visas mokslo įstaigų tinklas.

Rusija gavo "pasiskolinti" iš JAV 455.400 įvairių motorveži-mių, pradedant šarvuotais auto-mobiliais ir baigiant motocik-lais.

Šiuo metu pasauly viso pri-skaiciuojama 550 garsiųjų Stra-divariaus smuikų. Iš jų 400 yra Amerikoje. Vien Los Angeles (filmų pramonės centras) apy-linkėje jų yra 30.

Visas šventasis Raštas iki šiol yra pilnai išleistas 184 kalbose ar tarmėse. Daugelis tautų te-turi vieną šv. Rašto dalį, daug daugiau — tik šv. Rašto ištrau-kas. Kalbų ar tarmių skaičius, kuriuose yra išverstas visas šv. Raštas, jo dalis ar tik ištrauka, siekia 1058.

buvo suspenduoti ir p. Gumba-ragis su p. Vikoniu. Šie pasta-riėjai nebuvo iš Bendruomenės pašalinti, bet nario mokesčio ne-užsimokėjo ir Bendruomenės organų rinkimuose nedalyvavo. Mūsų įsitikinimu, nors socialis-tai su socialdemokratais Urug-vajaus lietuvių kolonijoje galėtų būti tik vienos rankos pirštais skaitomi (kaikada čia tokiais pagal reikalą pasivadina betku-ris anarchistas), bet jų prisidė-jimas prie Bendruomenės būtų sveikinimas, jei tik turėtų ben-dram darbui tinkamus atstovus.

Antanas Brazys, ULB Tarybos Pirmininkas

Mykolas Sveciulis, ULB Valdybos Sekretorius

Adolfas Kaušinis, ULB Revizijos Komisijos Pirm.

PRAŠAU

PALAUKTI RAGELIO GARSO

PRIEŠ SKAMBINANT

Tai yra instrumentų pasakymo būdas

"Numerį prašau"

Tai yra instrumentų pasakymo būdas

"Numerį prašau"

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY